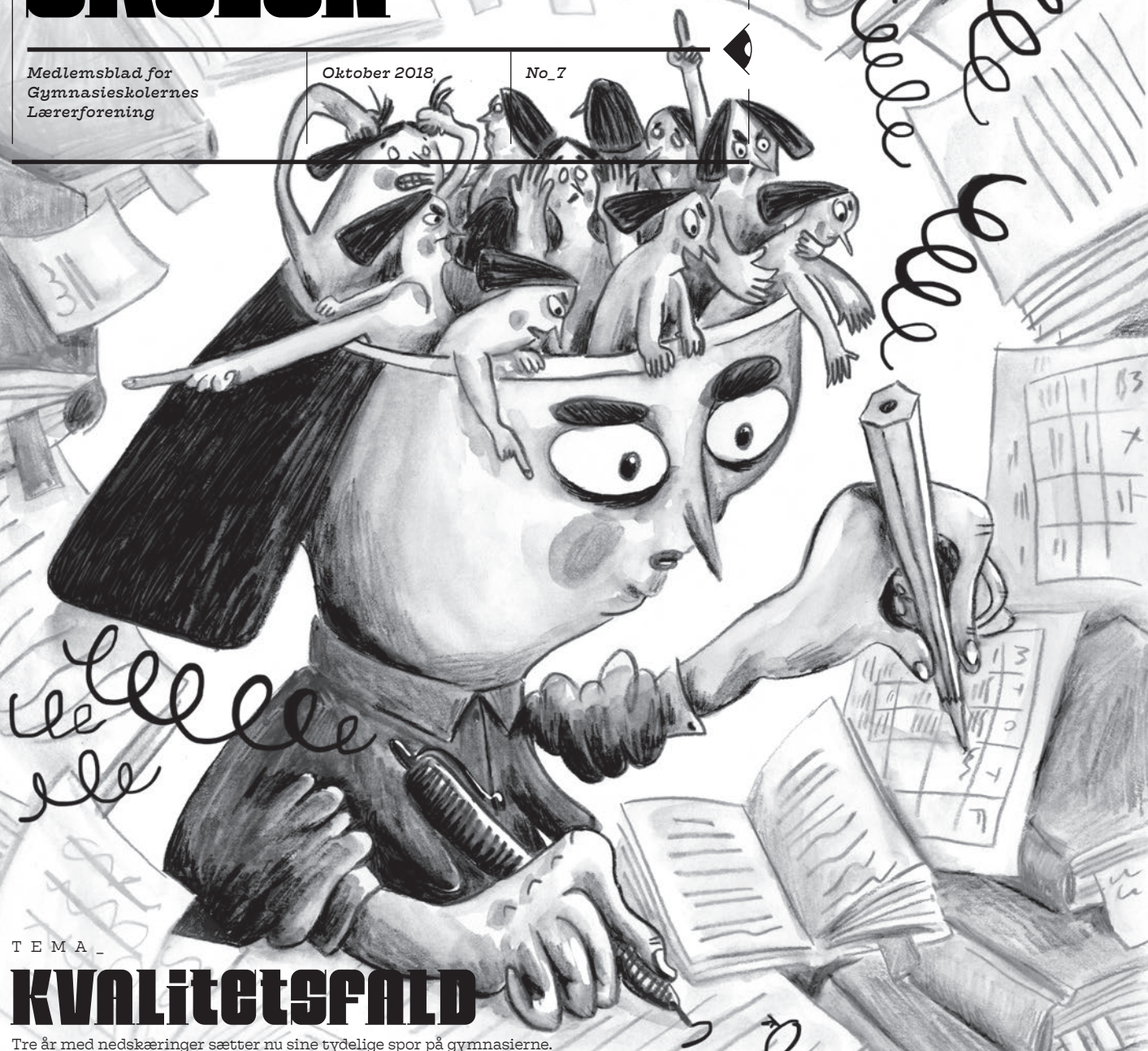

GYMNASIE- SKOLEN

Medlemsblad for
Gymnasieskolernes
Lærerforening

Oktober 2018

No. 7

TEMA

KVALITETSFALD

Tre år med nedskæringer sætter nu sine tydelige spor på gymnasierne. Lærerne kan ikke levere den kvalitet, eleverne har brug for. **s. 10**

Minus pædagogikum.

De fleste nyuddannede starter lærerlivet uden pædagogikum. **s. 06**

Hest på skemaet.

10 piger på Grenå Gymnasium har deres hest med i skole. **s. 26**

Motivation.

Gymnasiet kan lære af youtuberne og gamerne, siger forskere. **s. 38**

Vi hjælper dig med den perfekte studietur fra start til slut

En vellykket studietur er vigtig for både elever og lærere. Vi sørger for at sammensætte et spændende program, som matcher både destinationens muligheder og de ønskede fagkombinationer.

**Hent gratis guide
til planlægning
af turen her:**

grupperejsebureauet.dk

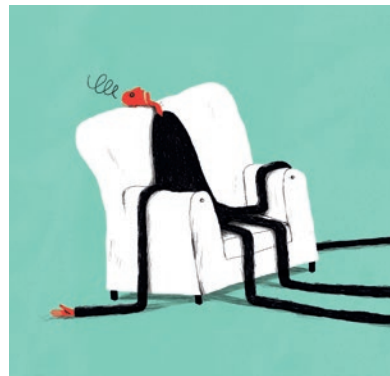
Siden 2005 har vi haft fokus på at arrangere studierejser for ungdomsuddannelser - vi har stor erfaring i at sammensætte det rigtige program ud fra jeres budget.

Kontakt os på telefon 44 94 60 90 eller send os en email på info@grupperejsebureauet.dk - vi sidder klar til at hjælpe dig.

**GRUPPE
REJSE
BUREAUET**

Gymnasieskolen | Medlemsblad for Gymnasieskolernes Lærerforening | **Redaktion:** Morten Jest (ansvarshavende), jest@gl.org • Tina Rasmussen, tina@gl.org • Malene Romme-Mølby, mrm@gl.org • Johan Rasmussen, johan@gl.org • Marie Rohleder, mar@gl.org | **Adresse:** Vesterbrogade 16, 1620 København V. Telefon: 33 29 09 00 | **Hjemmeside:** www.gymnasieskolen.dk | **Rejse-, stillings- og forretningsannoncer:** Sofia Malta Velling, Rosendahls A/S, telefon: 76 10 11 55, smv@rosendahls.dk | **Forside:** Mia Mortelsson | **Layout:** Creative ZOO, www.creativezoo.dk | **Tryk:** Rosendahls A/S | **Oplag:** 16.000 | Tilmejlet Fagpressens Medie Kontrol | Medlem af Danske Specialmedier | **Næste deadline:** Den 19. oktober 2018.

INDHOLD

s_04	Leder	s_34	Mig & mit fag
s_06	Bag om	s_38	Udsyn
s_08	Kort om uddannelsespolitik	s_44	Jeg anbefaler
s_10	Tema	s_46	GL's sider
s_24	Kort om løn & ansættelse	s_50	Diskussion
s_26	Hverdag	s_52	Anmeldelser
s_30	Perspektiv	s_56	Kronik
s_32	Kort om undervisning	s_60	Mindeord

Scegliere, wählen, Kuānzé

Efteråret er så småt over os

Det mærkes ikke alene på vejret, som er blevet tiltagende køligt, blæsende og med et begyndende mørke som forvarsel til de næste fem-seks måneders tristesse. Virkningen af den lange sommers vitaminindsprøjtning fra solens stråler er aftagende, og de, der har haft ekstra travlt, mærker allerede knap halvvejs i efterårssemestret en træthed. Det gælder eksempelvis de gymnasielærere, der er hårdt ramt af skævelastningen i forbindelse med 1. g'ernes grundforløb.

Nu begynder så 'det almindelige gymnasium'. Det betyder, at eleverne skal vælge studieretning. Særligt interessant skal det blive at se, om bestræbelserne på at få flere unge til at vælge en studieretning med mere fremmedsprog kommer til at bære frugt. Dagsordenen har i en årrække været, at naturvidenskab skulle styrkes, fordi Danmark har brug for dygtig arbejdskraft i den retning. Men det ene udelukker jo ikke det andet, og nu har både politikere og brancheorganisationer heldigvis erkendt, at det også er en god idé, at danske unge mestrer andet end tal, formler, dansk og engelsk.

Bonne chance!

Morten Jest,
chefredaktør

T E M A _

Kvalitetsfald

Bespærelserne er nu så omfattende, at kvaliteten af undervisningen er i fare.

Først to procent, så to procent mere og så lige to procent yderligere. Efter tre år med nedskæringer på grund af omprioriteringsbidraget har alle landets gymnasier indtil videre måttet barbere seks procent af deres budgetter.

Dertil kommer tidligere nedskæringer på stx og VUC i forbindelse med finansieringen af erhvervsuddannelsesreformen. Og står det til regeringen, skal omprioriteringsbidraget fortsætte flere år endnu.

Alle gymnasier mærker nu tydeligt konsekvenserne. Det viser temaet i dette nummer, hvor vi har givet ordet til elever, lærere og

ledere på gymnasier landet over. Fra alle sider er budskabet det samme: Bespærelserne er nu så omfattende, at kvaliteten af undervisningen er i fare!

Alle steder har den enkelte lærer fået flere hold. Det betyder mindre tid til at forberede undervisningen, mindre tid til at give feedback og mindre tid til at støtte den fagligt svage elev.

Selv de store skoler med mange elever og stabile demografiske udsigter råber nu op. For nu er det alvor.

Som Niels Hjulund Pedersen, rektor på Nærum Gymnasium, siger i temaet: "Indtil nu har jeg sagt: Vi kan godt fastholde kvaliteten! Men det kan jeg ikke sige længere."

Og på de mindre skoler med faldende elevtal frygter man, at fortsatte nedskæringer i værste fald kan betyde skolelukninger.

DIT iBIBLIOTEK®

Søg på tværs af alle dine iBøger®

MinKonto ^

🔍 Bookl - søg i alle dine iBøger®

Din genvej fra alle iBøger® til dine favoritter ★

konto.systeme.dk

Psst...

Findes selvfølgelig
også som trykte bøger.

systeme
bedre læring

Nye lærere får ikke pædagogikum

Stik imod hensigten får størstedelen af gymnasielærere først pædagogikum efter flere års undervisning. Undervisningsministeriet svigter sin tilsynspligt, lyder det fra GL.

Learning by doing. Det synes at være mottoet ude på skolerne i forhold til nyuddannede gymnasielærere.

90 procent af de gymnasielærere, der har gennemført eller er i færd med at gennemføre pædagogikum, har undervist i mere end et år, inden de begynder på pædagogikum. Det viser en undersøgelse, som Gymnasieskolernes Lærerforening (GL) har lavet blandt medlemmer, der er ansat i 2013 eller senere.

Der er alt for mange lærere, der venter flere år på pædagogikum, mener Annette Nordstrøm Hansen, formand for GL.

“Det er overhovedet ikke i orden. Bekendtgørelsen er helt klar om, at de nyuddannede skal i pædagogikum. De unge mennesker, som bliver lærere i gymnasiet, er fagligt smadderdygtige, men de mangler en pædagogisk, didaktisk overbygning på deres uddannelse,” siger Annette Nordstrøm Hansen.

Konsekvensen er, at nogle unge lærere føler sig hjælpeløse, og at de er nødt til at gøre deres egne erfaringer, imens de underviser, fortæller hun.

Formanden for Danske Gymnasier, Birgitte Vedersø, er enig i, at bekendtgørelsen skal overholdes.

“Det er selvfølgelig imod hensigten, at nyuddannede lærere ikke

får pædagogikum fra start, men man kan sige, at i den nuværende situation, hvor skolerne er pressede økonomisk, så bliver det ikke nemmere at fastansatte lærerne. Og det er jo det, der skal til, hvis de skal i pædagogikum med det samme,” siger Birgitte Vedersø.

Hun mener, at mange skoler i højere grad end tidligere er nødsatte til at bruge årsvikarer.

“Jeg kan bare se på min egen skole, at jeg tidligere var mere tilbøjelig til at fastansatte lærere, selvom de i realiteten kunne have været ansat som vikar. Men fordi det var gode tider, og jeg kunne se, at jeg ville få brug for dem på længere sigt, blev langt flere lærere fastansat. Det kan skolerne ikke gøre længere.”

Det er jo en tendens, der også har stået på før nedskæringerne. Hvad vil I gøre ved det?

“Det er jo ikke Danske Gymnasier, som er myndighed på det her. Det er ikke min opgave at gøre noget ved det, men det er selvfølgelig rektorernes opgave at leve op til lovkravene,” siger Birgitte Vedersø.

Bør man ikke ændre ved strukturen, så I skal indberette hver nyansettelse til ministeriet?

“Det, tror jeg tror ikke, er en god idé. Jeg har oplevet adskillige kandidater, der synes, at det er meget vigtigt at

have noget undervisningserfaring inden pædagogikum. Jeg tænker, at vi løser det bedst selv på skolerne,” siger Birgitte Vedersø.

GL's formand bryder sig ikke om, at der hersker en opfattelse i sektoren, at det er en god idé at gøre sig erfaringer som lærer, inden man kommer i pædagogikum.

“Det er en fuldkommen forkert opfattelse af pædagogikum. Det handler ikke om, at man skal vide noget inden pædagogikum - pædagogikum skal klæde en på, når man skal i gang som lærer,” understreger hun.

Ministeriet har svigtet

Problemerne ved manglende pædagogikum er desværre blevet aktualiseret af sagen på VUC Syd, påpeger Annette Nordstrøm Hansen.

“Det viser jo, hvor galt det kan gå. Her har ledelsen set igennem fingre med, at 40 procent af lærerne ikke har pædagogikum. Nu afskediger man lærere, på grund af at de ikke har pædagogikum, på trods af at det er ledelsens klare opgave at sørge for, at de får pædagogikum. Det er da dobbelt ledelsessvigt,” siger Annette Nordstrøm Hansen.

GL vil tage tilsynspligten op over for Undervisningsministeriet.

“De har valgt at afskedige folk, fordi de ikke har pædagogikum. Derfor

F Å H A R U D D A N N E L S E S P L A N

50 procent af fastansatte, der hverken har gennemført eller er i færd med pædagogikum, har en uddannelsesplan, der angiver, at de påbegynder pædagogikum inden for et år efter ansættelsen.

30 procent har en uddannelsesplan, der angiver, at de først påbegynder pædagogikum i næste skoleår eller senere.

20 procent har slet ikke en uddannelsesplan.

90%

af lærerne har mere end et års undervisningserfaring, når de får pædagogikum.

er man nødt til at spørge, hvilke tilsyn ministeriet har, der sikrer, at skolerne overholder de krav,” siger Annette Nordstrøm Hansen og uddyber:

“Vi synes, at ministeriet har svigtet i forhold til tilsyn på området.”

Birgitte Vedersø mener, at VUC Syd er en helt anden historie.

“Jeg vil blive meget ked af, hvis man bruger en kæmpe stor tilsyns-sag som VUC Syd som argument for at ændre ved pædagogikum generelt,” siger Birgitte Vedersø.

Særligt tilsyn

Halvdelen af de fastansatte, der hverken har gennemført eller er i færd med at gennemføre pædagogikum, har ikke en uddannelsesplan, der angiver, at de påbegynder pædagogikum inden for et år efter ansættelsen. Det viser GL's undersøgelse. Det er ellers et lovkrav.

30 procent har en uddannelsesplan, der angiver, at de først påbegynder pædagogikum i næste skoleår eller senere. 20 procent af de fastansatte har slet ikke en uddannelsesplan.

“Det er ikke godt nok, for der skal selvfølgelig ligge en uddannelsesplan,” siger Birgitte Vedersø.

Tallene viser tydeligt, at uddannelsesplanen ikke fungerer som det styringsinstrument, der var planen med det, påpeger GL's formand.

Det er derfor et indsatsområde for GL, der vil have større fokus på, om der foreligger en uddannelsesplan, når nyansatte lærere sender ansættelseskontrakter til gennemsyn hos GL.

Det er Styrelsen for Undervisning og Kvalitet i Undervisningsministeriet, der står for tilsynet. De har ikke ønsket at stille op til et interview, men skriver i en mail til Gymnasieskolen:

“Styrelsen er bekendt med problematikken og har løbende indskærpet de gældende regler for pædagogikum over for institutionerne - senest i styrelsens hyrdebrev af 15. maj 2018, hvor det netop understreges, at lærere på alle gymnasiale uddannelser og eux-forløb, der har faglig kompetence, men ikke pædagogikum, skal ansættes med en betingelse om, at de består pædagogikum inden for første år og derved opnår undervisningskompetence.

Herudover har styrelsen - både generelt og i forbindelse med enkelt-sager - et gennemgående tilsynsmæssigt fokus på, at reglerne om lærerkompetencer og pædagogikum overholdes. Der gennemføres således i efteråret 2018 et særligt tilsyn med lærerkompetencer og pædagogikum for eux-lærere, idet styrelsen vurderer, at der er særlige udfordringer på dette område. Når dette tilsyn er

afsluttet, vil styrelsen beslutte, om der skal iværksættes yderligere tilsyn på i forhold til lærerkompetencer og pædagogikum.“ ●

s_07

U N D E R S Ø G E L S E A F P Æ D A G O G I K U M

- Undersøgelsen er gennemført blandt de cirka 4.000 medlemmer af GL, der er ansat i 2013 eller senere.
- Formålet er at afdekke medlemmernes erfaringer med pædagogikum.
- Undersøgelsens spørgeskema er besvaret af 1.839 medlemmer, hvilket giver en svarprocent på 46.

KORT OM

Uddannelsespolitik

Læs mere på
gymnasieskolen.dk

s_08

Aarhusianske gymnasier i hård strid om fusion

Fusionsplaner, overtagelse af konkurrenten og overlevelse lyder som noget fra det private erhvervsliv, men er ikke desto mindre nogle af ingredienserne i en sag, som udspiller sig blandt flere ungdomsuddannelser i Aarhus.

Sagen er konfliktfyldt, og konflikten blev ikke ligefrem dæmpet, da flere aarhusianske gymnasier i sidste måned fik en advokat til at undersøge mulighederne for eventuelt at overtage Langkaer Gymnasium og HF.

”Jeg kan godt se, at det kan virke provokerende. Vi ønsker ikke, at Langkaer Gymnasium lukker, vores tanke er, at hvis fusionen ikke går igennem, så vil vi gerne hjælpe Langkaer Gymnasium fra at gå konkurs. Det skal betragtes som et tilbud, men det er ikke blevet kommunikeret godt nok fra vores side,” siger Kirsten Skov, der er rektor på Marselisborg Gymnasium.

Lærere frygter fortsatte nedskæringer: Hvorfor lytter politikerne ikke til os?

På Borupgaard Gymnasium er der dyb bekymring for de yderligere besparelser, som regeringen lægger op til. Et stort kvalitetstab er uundgåeligt, siger lærerne.

”Jeg er meget skuffet. Det presser skolerne og lærerne helt urimeligt, og enhver kan regne ud, at det går ud over kvaliteten af undervisningen,” siger Merete Møller Olesen, der underviser i dansk, historie og filosofi.

På Borupgaard Gymnasium var der i 2015 ansat 118 lærere. I dag er der 107. Enkelte er blevet afskediget, årsvikarer har ikke fået forlænget deres ansættelse, og lærere, der er gået på pension, er ikke blevet erstattet.

Elevtallet er det samme. Dermed har hver enkelt lærer fået flere hold og må løbe hurtigere. Der er blandt andet mindre tid til at forberede undervisningen og give ordentlig feedback. Samtidig indeholder den nye gymnasierreform en masse nye faglige krav, påpeger lærerne.

”Der er allerede skåret ind til benet. De besparelser, der ligger i finanslovsforslaget, kan kun hentes ved at spare yderligere på lærerne,” siger Carsten Riskjær Jakobsen, der er tillidsrepræsentant.

Flere gymnasier kører med underskud

Nedskæringerne på uddannelse ses nu også tydeligt i skolernes regnskaber. Mange gymnasier budgetterer med et underskud for på den måde at skære mindre ned på kerneydelsen.

18 procent af de almene gymnasier og hf-kurser havde sidste år et underskud, mens syv procent havde underskud i 2016.

Det viser en opgørelse over skolernes regnskaber for 2017, som Gymnasieskolernes Lærerforening (GL) har lavet. Opgørelsen viser også, at langt de fleste skoler har et resultat, som ligger tæt på nul.

”Regnskaberne viser tydelige tegn på, at der er skåret ind til benet – og det endda i 2017. Effekterne af omprioriteringsbidraget i 2018 kan ikke ses i regnskaberne for 2017. Hvis regeringen fortsætter omprioriteringsbidraget i 2019, vil det have alvorlige konsekvenser for eleverne og skolerne. Underskuddene er endnu et tegn på, at skolerne kæmper for at få tingene til at hænge sammen,” siger formanden for GL, Annette Nordstrøm Hansen.

”

Det er, som om at hver gang der skal findes nogle penge, så står VUC for skud.

Verner Rylander
Formand
Danske HF & VUC (Lederne)
I artiklen VUC: Vi bliver forringet gang på gang

IT-CAMP FOR KVINDelige GYMNASIEELEVER

Den 15.-16. oktober 2018 holder IT-Universitetet en IT-Camp for kvindelige gymnasieelever. Hvis du har elever, der interesserer sig for it og har lyst til at prøve kræfter med at programmere deres egne apps eller webservices, lære hvordan de går på detektivarbejde i store datamængder og få en masse inspiration til, hvad de kan med en uddannelse inden for it, så kan de deltage i IT-Universitetets IT-Camp.

IT-Campen er gratis, og de behøver ikke at kende til programmering på forhånd. Den eneste forudsætning for at deltage er godt humør og gåpåmod. Vores undervisere og studerende vil sørge for, at dine elever får to sjove og inspirerende dage.

Læs mere og tilmeld dig på itu.dk/it-camp

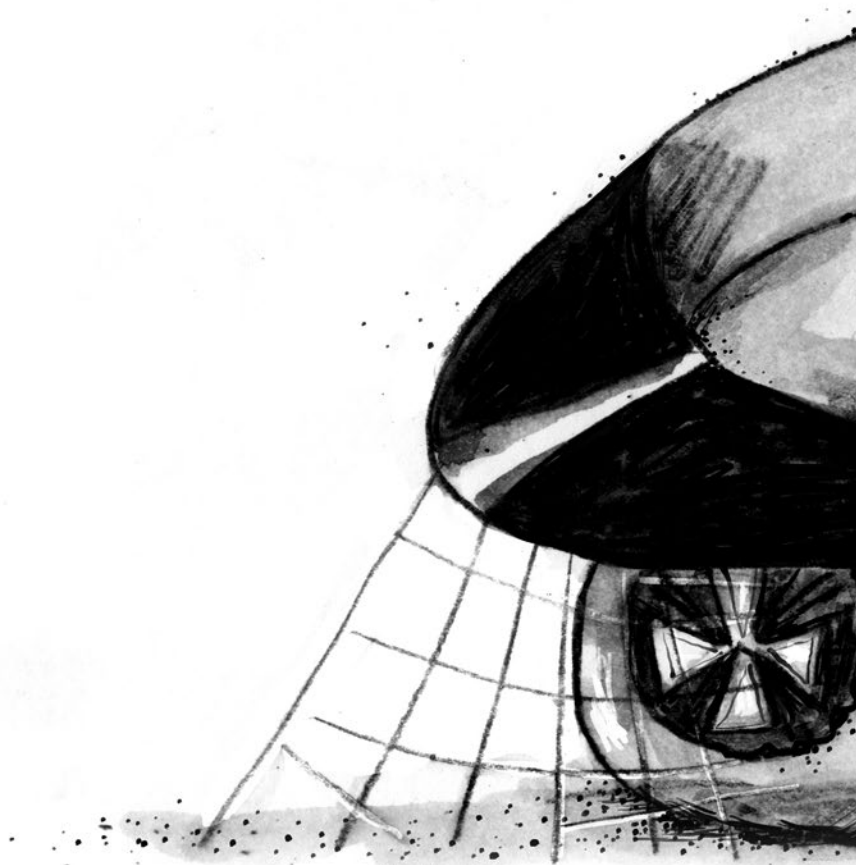
Kvalitets- Fald

s_10

Tekst_ Tina Rasmussen,
Johan Rasmussen

Illustration_ Mia Mottelson

Det er umuligt at opretholde den samme undervisningskvalitet som tidligere. Sådan lyder det fra lærere og ledere efter tre år med nedskæringer på de gymnasiale uddannelser. Udsigten til fortsatte besparelser vækker dyb bekymring og frustration.

Nu er det nok!

s_13

Nedskæringerne er nu så omfattende, at rektor Niels Hjulund Pedersen på Nærum Gymnasium råber op. Den faglige kvalitet, der er hele gymnasiets fundament, er i fare, mener han. Lærerne frygter de kommende år.

”Grænsen for, hvor mange penge der kan trækkes ud af gymnasierne, uden at det går ud over kvaliteten, er nået.”

Niels Hjulund Pedersen har hidtil holdt sig ude af debatten om de nedskæringer, der på grund af omprioriteringsbidraget har ramt landets gymnasier. I tre år har han som rektor på Nærum Gymnasium forsøgt at finde alle tænkelige måder at spare på, der går så lidt ud over eleverne som muligt. Men nu er han løbet tør for løsninger. Og med udsigt til fortsatte besparelser i flere år frem har han fået nok.

”Alle de lavthængende frugter er for længst plukket, og vi saver nu i stammen,” siger Niels Hjulund Pedersen.

Nærum Gymnasium, der ligger 20 kilometer nord for København, er et stort gymnasium med relativt mange elever i hver klasse og stabile demografiske udsigter. Niels Hjulund Pedersen ved godt, at andre gymnasier har det langt hårdere. Alligevel er der al mulig grund til at råbe op. For når nedskæringerne får markante konsekvenser på selv de store skoler, viser det situationens alvor, mener han. →

Tekst_ Tina Rasmussen

Foto_ Jacob Nielsen

Eleverne får ikke den feedback, de burde, siger lærerne Merete Johansen, Dres Poulsen og Hanne Ziemelis.

Udsigten til yderligere besparelser i de kommende år gør for alvor rektor Niels Hjulund Pedersen bekymret.

s_14

”Indtil nu har jeg sagt: Vi kan godt fastholde kvaliteten! Men det kan jeg ikke sige længere.”

Færre lærere – flere elever

Omprioreringsbidraget trådte i kraft i 2016. Indtil nu har Nærum Gymnasium skullet spare knap ni millioner kroner.

Halvdelen af besparelserne har gymnasiet hentet på undervisningen. Den anden halvdel er hentet på ”resten af skolen”. Det vil sige administration, undervisningsmidler, it-udstyr og inventar, forklarer Niels Hjulund Pedersen.

”Vi har forsøgt at friholde undervisningen så meget som muligt, men når lærernes lønninger udgør 75 procent af vores budget, kommer vi ikke uden om at skære der,” siger han.

Først sparede skolen den såkaldte øvelsesdeling i de naturvidenskabelige fag og ordningen med tredje idrætslærer væk. Dernæst blev der skåret på antallet af lærere. Årsvikarer har ikke fået forlænget deres stilling, og lærere, der er gået på pension, er ikke blevet erstattet. I alt er der otte årsværk mindre i dag end i 2015. I samme periode er skolen

vokset med cirka 100 elever. Hver enkelt lærer underviser derfor mere.

For at spare forberedelsestid blev der i sidste år lavet fælles forløb til alle fag i grundforløbet, og i dette skoleår er der indført såkaldte studiemoduler. Det er undervisningsmoduler, hvor der er reduceret kraftigt på lærernes tidsforbrug, og som for eksempel kan bruges til forelæsninger, opgaveregning eller selvstudie.

”Vi er tvunget til at gøre noget på en anden måde. Vi kan ikke blive ved med at sige til lærerne, at de bare skal løbe stærkere,” siger Niels Hjulund Pedersen.

Udsigten til yderligere besparelser i de kommende år gør ham for alvor bekymret. Hvert år skal skolen spare 1,7 millioner kroner. Det svarer til tre årsværk mindre per år.

”For lidt tid til at forberede ordentlig undervisning bringer hele fundamentet for gymnasiet i fare. Der må ikke kunne sættes spørgsmålstegn ved den faglige kvalitet, men det er ved at ske nu.”

Mindre kreativitet

Lærerne på Nærum Gymnasium kan tydeligt mærke, at de har fået mere

travlt. De har flere hold og har mindre tid til at forberede undervisningen.

”Det med at lave ny og spændende undervisning har jeg mere eller mindre sat på standby. Det har jeg ellers

” Danmark bliver som samfund fattigere både menneskeligt og økonomisk af disse besparelser.

Niels Hjulund Pedersen
Rektor
Nærum Gymnasium

altid prioriteret højt,” siger Merete Johansen, der underviser i historie og matematik.

Selvom hun er på aldersreduktion, mærker hun det stigende arbejdspress. Hanne Ziemelis, der har samfundsfag og erhvervsøkonomi, er enig i, at der er mere genbrug.

”Vi er mindre kreative. Der er ikke overskud til at gøre noget andet eller noget ekstra,” siger hun.

Dres Poulsen, der underviser i matematik og filosofi, tilføjer:

”Det går også ud over samarbejdet med kolleger om fælles undervisningsforløb.”

Nedskæringerne har desuden gjort det sværere for lærerne at få tid til at differentiere undervisningen, så den passer til de forskellige klasser.

”Der kan være enormt stor forskel på to 1.g-klasser, og jeg vil rigtig gerne tilrettelægge min undervisning forskelligt. Men i uger med spidsbelastning, hvor jeg har rigtig mange undervisningstimer, kan jeg ikke nå det,” siger Dres Poulsen.

Det øgede arbejdspress har fået Hanne Ziemelis til at gå 10 procent ned i tid i dette skoleår.

”Men det er jo ikke rimeligt, at man er nødt til det for at kunne klare sit job,” siger hun.

Fremtiden bekymrer

De tre lærere fortæller, at der også er mindre tid til at rette opgaver og give feedback til den enkelte elev.

”Eleverne får ikke altid den personlige respons, de burde have,” siger Hanne Ziemelis.

”Eleverne har ikke prøvet andet. De ved jo ikke, hvad vi har leveret tidligere, men vi ved, hvordan det kunne have været,” tilføjer Merete Johansen.

De synes, at det generelt er svært at have flere og flere dage, hvor de ikke leverer den kvalitet, de gerne vil. Det går ud over arbejdsglæden, og de har svært ved at se, hvordan det skal gå i de kommende år, hvis nedskæringerne fortsætter. De er godt klar over, at det vil betyde afskedigelser.

”Bekymringerne om fremtiden fylder meget, og jeg kan godt tænke: Godt, jeg snart skal på pension. Jeg har ondt af de unge lærere, der har mange år tilbage, når vilkårene er, som de er,” siger Hanne Ziemelis.

Faren er, at gymnasierne bliver uattraktive arbejdspladser, der har svært ved at fastholde de dygtige medarbejdere og rekruttere de bedste kandidater fra universiteterne, mener de.

”Jeg har overvejet at skifte branche, og incitamentet til at gøre det bliver større og større,” lyder det ærligt fra Dres Poulsen.

Han frygter, at der er ved at ske en kulturændring på lærerværelserne landet over.

”Jeg har altid opfattet gymnasielærere som afsindigt ambitiøse i forhold til deres fag. Nu er det, som om vi er på en glidebane, hvor mange bliver lidt ligeglade og opgivende.”

Rektor Niels Hjulund Pedersen forstår til fulde lærernes frustrationer. Han ryster på hovedet af regeringens prioriteringer.

”Alle analyser viser, at uddannelse er en god investering. Danmark bliver som samfund fattigere både menneskeligt og økonomisk af disse besparelser,” siger han. ●

”

Jeg har ondt af de unge lærere, der har mange år tilbage, når vilkårene er, som de er.

*Hanne Ziemelis
Lærer
Nærum Gymnasium*

Så meget er der sparet

Tekst_ Johan Rasmussen

Illustration_ Mia Mottelson

Kilder: GL og Finansministeriet

Omprioriteringsbidraget på to procent om året blev indført i 2016 og betyder, at skolerne hvert år skal spare mere end året før. Stx og VUC har desuden været ramt af nedskæringer i forbindelse med

finansieringen af erhvervsskole-reformen. Regeringen foreslår, at omprioriteringsbidraget skal fortsætte flere år frem, men at nogle af pengene fra 2022 skal føres tilbage til sektoren.

Så mange penge er der skåret per elev

FRA 2015 TIL 2018

s_16

H H X
4.651 kr.
(5,9 procent)

ST X
8.526 kr.
(9,3 procent)

H F
5.684 kr.
(5,9 procent)

H T X
5.998 kr.
(5,7 procent)

1,1

milliard kroner

Det beløb, de gymnasiale uddannelser havde mere på budgettet i 2015 end i 2018.

Elevtallene falder

ÅRSELEVER PÅ DE GYMNASIALE UDDANNELSER

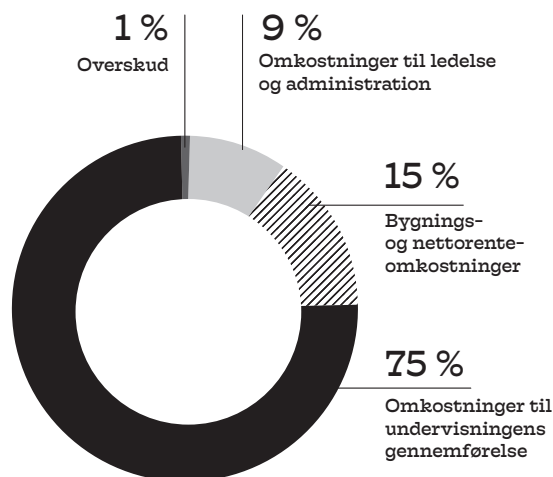
2018
156.135

2022
147.914

Faldet af elever skyldes primært et forventet fald på stx fra 85.837 i 2018 til 71.212 i 2022.

Sådan bruges pengene

PÅ ET GENNEMSNITLIGT STX-GYMNASIUM

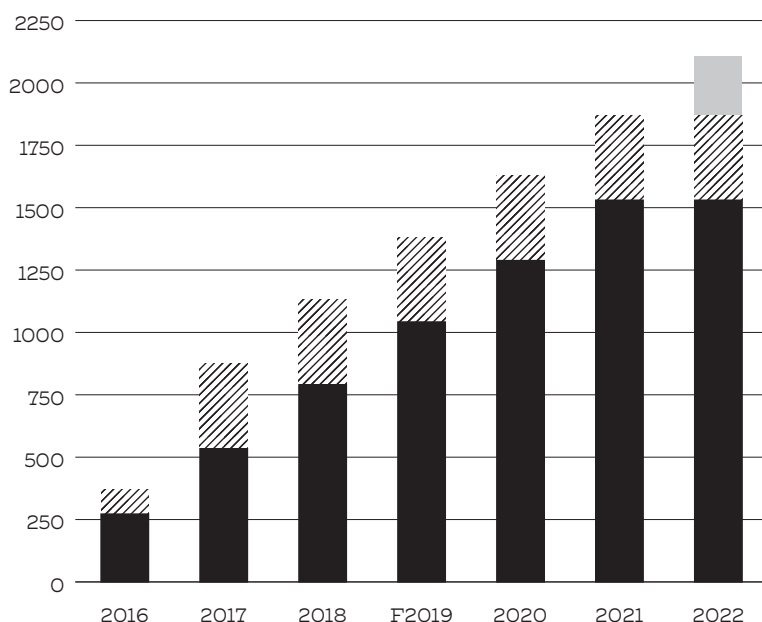
18 %

af stx-gymnasierne

KØRTE MED UNDERSKUD I 2017

s_17

millioner kroner

Samlede besparelser, hvis regeringens finanslovsforslag vedtages

En del af erhvervsuddannelsesreformen er finansieret ved nedskæringer på VUC og stx fra 2016 og 17.

- Omprioreringsbidraget bliver i sektoren.
- ▨ Finansiering af EUD-reform
- 2 pct. inden for ressortområde

Konsekvenser

Store og små skoler. På landet og i byen. Tre år med nedskæringer gør ondt på alle gymnasier. Tillidsrepræsentanter og ledere fortæller her om følgerne.

Tekst_ Tina Rasmussen,
Johan Rasmussen,
Marie Rohleder

Illustration_ Mia Mottelson

s_18

SILKEBORG GYMNASIUM _

Smertegrænsen er nået

Der er 14 lærere færre på skolen end for tre år siden. Samtidig er antallet af elever steget. Hver enkelt lærer har derfor fået flere hold. Det betyder mindre tid til at forberede undervisningen og rette elevernes opgaver.

Det er blot nogle af de konsekvenser, som besparelserne på grund af omprioriteringsbidraget indtil videre har haft på Silkeborg

Gymnasium, der er et af landets største gymnasier.

På skolens budget for 2019 er der 14 millioner kroner mindre end i 2015.

"Alt, der kan undværes, er for længst skåret væk. Smertegrænsen er nået. Fortsætter besparelserne, kan det ikke undgås, at kvaliteten af undervisningen falder," siger tillidsrepræsentant Mette Hosbond Kristensen.

På Silkeborg Gymnasium er der også skåret ned på blandt andet projekter og it, og den interne censur til årsprøver er sparet helt væk.

Arbejdsglæden er under pres, fortæller Mette Hosbond Kristensen, der frygter udsigten til yderligere besparelser.

"Vi gør vores bedste hver eneste dag, men travlheden gør, at vi er nødt til at genbruge mange gamle øvelser og forløb. Det er svært at finde tid til vidensdeling og udvikling af ny undervisning," siger hun.

VUC FYN_

Frygter stigning i stress

Alle lærere har fået et ekstra C-hold uden at få mere tid til forberedelse, og omkring 25 lærere fra hf og fjernundervisning er blevet afskediget på VUC Fyn siden 2015.

Mads Rokkjær Hammer, der er tillidsrepræsentant på skolens afdeling i Svendborg, frygter fremtiden.

"Jeg er bange for, at nedskæringerne kan resultere i, at flere kolleger brænder ud og bliver ramt af stress," siger Mads Rokkjær Hammer.

Med mindre tid til forberedelse frygter han, at undervisningen bliver baseret på færdige forløb, som trækkes frem af gemmerne.

Han er bekymret for, at der ikke vil være tid til udviklingsarbejde, og at det vil føre til stagnation på en stor skole som VUC Fyn.

"Vi kan kun spare på forberedelsestiden og lærerstillinger, som jeg ser det nu. Det bliver sværere og sværere at forberede sig tilfredsstillende, og det er dybt frustrerende for lærerne."

VIBY GYMNASIUM_

16 årsværk mindre

Fem millioner kroner. Det beløb har Viby Gymnasium skullet spare hvert år, siden omprioreringsbidraget blev indført. Det har kostet lærerstillinger. I dag er der 16 årsværk mindre end i 2015.

"Nogle er sat ned i tid, andre er blevet afskediget. Det gør noget ved et lærerkollegium. Alle frygter, at det er deres tur næste gang," fortæller tillidsrepræsentant Henrik Bank Andersen.

Hver lærer underviser i dag flere hold end i 2015. I samme periode er det samlede elevtal på skolen faldet, men holdene er blevet større

– blandt andet på grund af sammenlægning af klasser. I en tid med nedskæringer gør frafald og dermed færre taxameterkroner situationen endnu værre.

"Det er blevet sværere at give hver enkelt elev opmærksomhed og skabe en god kontakt. Feedbacken på skriftlige opgaver har heller ikke fået det løft, som ligger i reformen," fortæller tillidsrepræsentanten.

Både lærere og ledelse på Viby Gymnasium mener, at nedskæringerne nu har nået et omfang, hvor et kvalitetsfald er uundgåeligt.

"Eneste mulighed er at skære yderligere ned på lærerne. Det kan også blive nødvendigt at skære studieturene væk," siger Henrik Bank Andersen.

-5 mio. kr. om året

s 19

RØNDE GYMNASIUM_

Kostskolen redder os

På landets små gymnasier i yderområderne kæmper man både med nedskæringer og et faldende antal unge i området.

På Rønde Gymnasium på Djursland klarer man dog skærene indtil videre, fordi elevtallet endnu kun er svagt faldende, og fordi skolen har en kostafdeling, der hvert år trækker 20-25 elever til fra hele landet.

"Kostafdelingen er med til at redde os i de her år. Det er trods alt en lille klasse om året, vi henter på den måde," siger rektor Sven Gaardbo.

På Rønde Gymnasium er der knap tre millioner kroner mindre på budgettet i 2019 end i 2015. Med to lærere mindre skal de resterende lærere undervise mere og har mindre tid til den enkelte elev.

"Lærerne er pressede og er for eksempel nødt til at genbruge mere materiale og bruge mindre tid på at rette opgaver. Fortsætter nedskæringerne, kan det ikke undgås, at

undervisningskvaliteten bliver forringet," siger Sven Gaardbo.

Skolen har måttet afskedige to pædagoger i kostafdelingen, og der er kun penge til den absolut nødvendige vedligeholdelse af bygningerne. Det næste kan blive at skære på musical og fællestimer og kun oprette valghold af en vis størrelse.

Rektoren er bekymret for fremtiden. I de næste syv år frem til 2025 falder antallet af unge i området med 16 procent, først i 2030 går det den anden vej. Han ved, at det i sidste ende kan handle om skolens overlevelse. I dag har Rønde Gymnasium 306 elever – det er fire klasser på hver årgang.

"Vi kommer ud af 2018 med et regnskab, der går i nul. I de næste år skal jeg hvert år finde besparelser for 750.000 kroner," siger Sven Gaardbo og fortsætter:

"Vi har før klaret tre-fire år med tre klasser per årgang, men kommer vi længere ned, ser det meget sort ud."

MARIBO GYMNASIUM _

Giftig cocktail

Først skar de i fællestimer, ekskursioner og introarrangementer. Nu rammer nedskæringerne for alvor selve undervisningen på Maribo Gymnasium.

”Lærerne løber hurtigere og har mindre tid til at forberede sig. Derfor vil der blive mere genbrug af materiale, og der vil blive lavet flere fælles forløb, som én lærer har forberedt, men som flere bruger,” fortæller rektor Michael Levy Bruus.

Skolen har 390 elever og et årligt budget på 35 millioner kroner og har ligesom alle andre skoler måttet spare siden 2015.

Maribo-rektoren har svært ved at se, hvordan skolen skal klare

yderligere nedskæringer i de kommende år.

”Vi kan ikke opretholde den samme kvalitet som tidligere. Der er altså en grænse for, hvor mange flere hold den enkelte lærere kan under-

” Jeg opfatter ikke skolen som lukningstruet. Den største nedgang i antallet af elever har vi været igennem.

vide, hvis kvaliteten skal bevares. Især når en ny reform skal implementeres samtidig.”

Han påpeger, at skoler i områder med faldende ungdomsårgange – og

dermed færre potentielle gymnasieelever – bliver ramt med dobbelt effekt af omprioriteringsbidraget. Det er netop virkeligheden på Maribo Gymnasium. Her er antallet af stx-elever faldet igennem flere år, fordi der er færre unge i området, og først om 10 år vender kurven langsomt.

”Blandingen af besparelser og vigende ungdomsårgange er en giftig cocktail,” siger Michael Levy Bruus.

Han er overbevist om, at omprioriteringsbidraget kommer til at betyde skolelukninger, men han tror på, at Maribo Gymnasium vil overleve.

”Jeg opfatter ikke skolen som lukningstruet. Den største nedgang i antallet af elever har vi været igennem.”

400.000 kr. i underskud

VEJEN BUSINESS
COLLEGE _

Underskud på budgettet

Vejen Business College har kørt med underskud de sidste tre år på i gennemsnit lidt under 400.000 kroner, og så bruger skolen derudover endda penge af sin egenkapital til køb af inventar og lignende.

Det fortæller tillidsrepræsentant Jørgen Isøe Klærke.

Skolen er inde i en god udvikling og har i de sidste tre år tiltrukket flere elever end nogensinde før, og det har til dels skjærmet for de værste effekter af omprioriteringsbidraget.

“Men vi løber stærkere, og vi har også dårligere tid til forberedelse,” siger Jørgen Isøe Klærke.

Han mener, det er fornuftigt, at ledelsen vælger, at skolen har et underskud, og at der tages midler fra egenkapitalen for på den måde at mindske nedskæringerne på kerneydelsen.

“Men det kan jo ikke blive ved, og hvis omprioriteringsbidraget fortsætter i de kommende år, så bliver det svært,” siger Jørgen Isøe Klærke.

“ Lærerne har altid arbejdet så smart, som de kan.

s_21

ZBC - ZEALAND
BUSINESS COLLEGE _

Mindre tid til eleverne

Lærerne har fået mere travlt, og det betyder, at der ikke er den samme tid til at være opmærksom på de enkelte elever og de forskellige klasser.

Det fortæller tillidsrepræsentant Michel Gjærn Vasilas, som arbejder på ZBC's Næstved-afdeling.

“Jeg synes ikke, man skal italesætte nedskæringerne som noget, der har konsekvenser i fremtiden. Vi mærker dem allerede nu. Lærerne har mindre tid til at tilpasse deres materiale til de enkelte elever og klasser,

selvom de er meget forskellige. Det er illusorisk at tro, at man kan spare, uden at det går ud over kvaliteten,” siger Michel Gjærn Vasilas.

Han nævner som eksempel, at det kan være sværere at give lidt ekstra opmærksomhed til en elev, som har det svært eller er frafaldstruet. Lærerne har også mindre tid til at give tilbagemeldinger på skriftlige opgaver.

“Lærerne har altid arbejdet så smart, som de kan, og derfor er det også forkert at tro, at man kan blive ved med at høste effektiviseringer,” siger Michel Gjærn Vasilas.

50 timers ekstra arbejde

s_22

ESPERGÆRDE
GYMNASIUM & HF_

Flere vil på deltid

Vicerektor Paul Paludan-Müller opremser en del af konsekvenserne af nedskæringerne på Espergærde Gymnasium & HF:

“Lærerne har i gennemsnit fået opgaver, som svarer til cirka 50 timers ekstra arbejde, men de skal nå det på den samme tid. Det betyder naturligvis mindre tid til forberedelse og til skriftligt arbejde, og det går ud over eleverne. Både de dygtigste og dem, som lige har klaret parathedsvurderingen.”

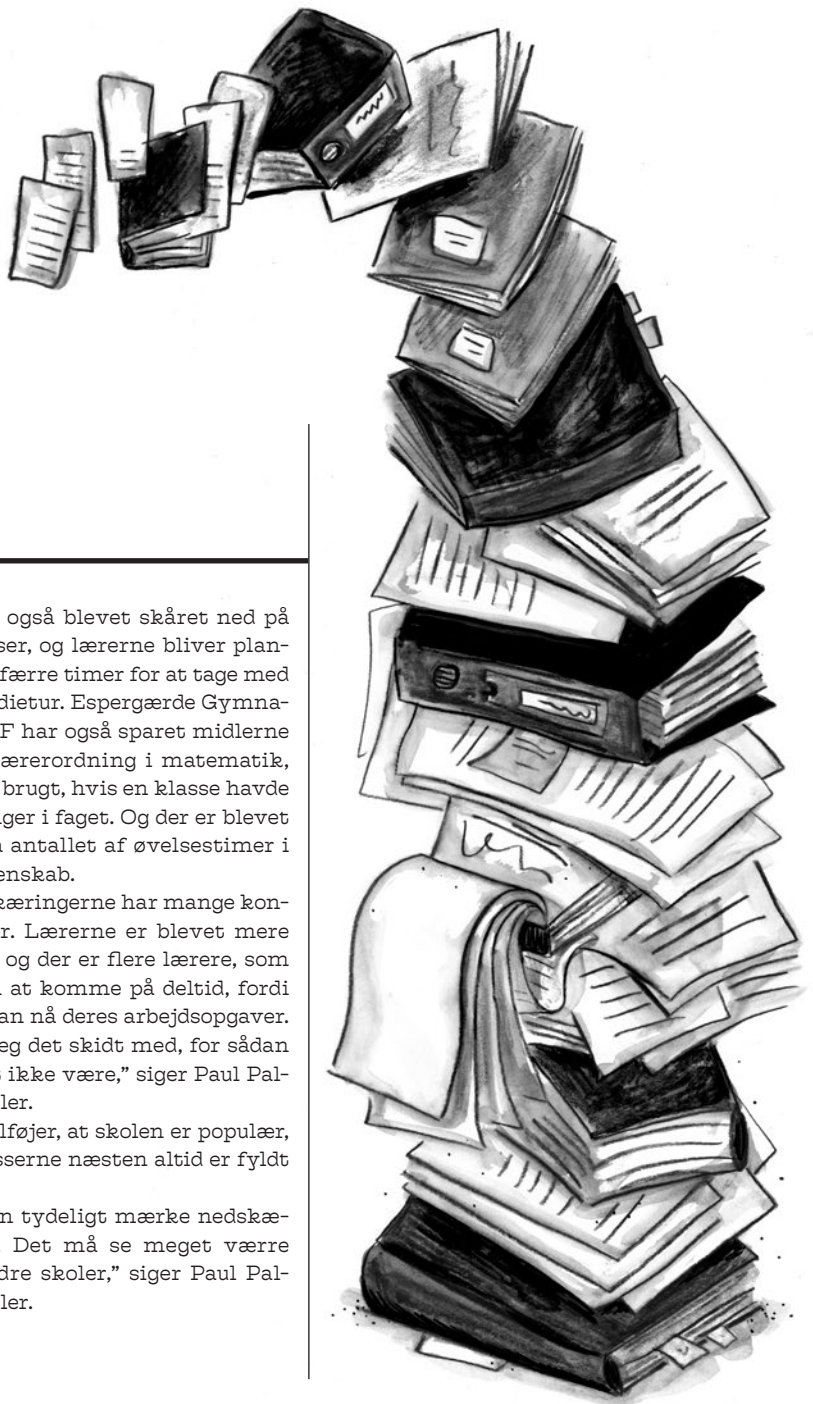
Der bliver lavet flere skriftlige opgaver i grupper, så lærerne skal bruge mindre tid på vejledning og rette færre opgaver. Det er dog ikke altid en ideel løsning for den enkelte elev, som ikke kommer til at sidde med stoffet alene, mener Paul Paludan-Müller.

Der er også blevet skåret ned på studierejser, og lærerne bliver planlagt med færre timer for at tage med på en studietur. Espergærde Gymnasium & HF har også sparet midlerne til en tolærerordning i matematik, som blev brugt, hvis en klasse havde udfordringer i faget. Og der er blevet skåret på antallet af øvelsestimer i naturvidenskab.

“Nedskæringerne har mange konsekvenser. Lærerne er blevet mere pressede, og der er flere lærere, som beder om at komme på deltid, fordi de ikke kan nå deres arbejdsopgaver. Det har jeg det skidt med, for sådan burde det ikke være,” siger Paul Paludan-Müller.

Han tilføjer, at skolen er populær, og at klasserne næsten altid er fyldt helt op.

“Vi kan tydeligt mærke nedskæringerne. Det må se meget værre ud på andre skoler,” siger Paul Paludan-Müller.

Tre elever er enige:

Grænsen er nået

LUKAS ANTVORSKOV
FRITZBØGER_
3.g, Helsingør Gymnasium

VALDEMAR EMIL OTTE
PETERSEN_
3.g, Faaborg Gymnasium

ALEXANDER NØRUP_
3.g, Hansenberg Tekniske
Gymnasium

Lærerne har mindre tid

Eleverrådsformand på Helsingør Gymnasium Lukas Antvorskov Fritzbøger afleverer mange af sine opgaver som gruppeaflevering. Så er der mindre rettetarbejde til lærerne.

“Vi kan ikke spare mere nu. Vi har skåret på indkøb af materialer, der er afskediget lærere, og nu er lærernes tid til at rette opgaver blevet begrænset yderligere,” siger han.

Tidligere fik skolens lærere et bestemt antal minutter til at rette hver opgave, men det er slut nu. Siden skoleårets start har Lukas Antvorskov Fritzbøger oplevet, at lærerne retter mere overfladisk og giver færre karakterer.

Lærerne har mindre tid til at vurdere eleven løbende. Derfor er der indført prøvedage, forud for at lærerne skal give standpunktskarakterer. Den karakter, som eleven får på prøvedagen, vejer tungt, når der gives standpunktskarakter.

“Lærerne er pressede, og det påvirker os elever og til dels kvaliteten af undervisningen,” siger Lukas Antvorskov Fritzbøger.

Farvel til dygtige lærere

Faldende elevtal, afskedigelser og udsigt til yderligere besparelser. Faaborg Gymnasium befinder sig i en svær periode. Men det nytter ikke noget at sidde i et hjørne og brokke sig, siger eleverrådsformand Valdemar Emil Otte Petersen.

“Eleverne har det godt på Faaborg Gymnasium, og det forsøger vi at fortælle videre, når vi besøger de lokale grundskoler for at tiltrække flere elever,” siger Valdemar Emil Otte Petersen.

Eleverne har måttet sige farvel til flere dygtige lærere, og det er hårdt, fortæller han.

Regeringen ønsker, at omprioriteringsbidraget fortsætter frem til 2022, og det kommer især til at gå ud over de små gymnasier, mener eleverrådsformanden.

“Regeringen skyder sig selv i foden, når den sparer på uddannelsessektoren,” siger Valdemar Emil Otte Petersen.

Dårligere feedback

Man kan tydeligt mærke forskel på, om læreren har haft tid til at forberede sig eller ej, siger Alexander Nørup, som er eleverrådsformand på Hansenberg Tekniske Gymnasium i Kolding. Kvaliteten i undervisningen falder, når lærerne mangler forberedelsestid.

Han fortæller, at lærerne ofte skal bruge de første 10 minutter af undervisningen på at huske, hvor langt klassen er nået i opgavebogen.

“Det sænker kvaliteten, når lærerne ikke har tid til at tilpasse undervisningen til den enkelte klasse,” siger Alexander Nørup.

Besparelserne er også gået ud over feedbacken. Eleverne får ofte den næste opgave for, før de har fået den sidste tilbage. Det går ud over elevernes læring, mener han.

“Sidste år ventede jeg næsten seks måneder på at få en matematikaflevering tilbage. Hvis besparelserne fortsætter, så bliver det værre at være elev,” siger Alexander Nørup.

KORT OM

Løn & Ansættelse

Læs mere på
gymnasieskolen.dk

Lærere på VUC Syd: Trist med mange fyrede kolleger

Anita Lundgren Fischer tegnede sidste år en ekstra arbejdsløshedsforsikring og opfordrede sine kolleger på VUC Syd til at gøre det samme.

Den opfordring viste sig at give mening. For nylig fik 22 hf-lærere deres endelige afskedigelse fra VUC Syd, efter at de var blevet varslet afskediget i juni måned.

Hf-lærer Anita Lundgren Fischer og hendes kolleger Rasmus Wiin Larsen og Rasmus Buje Møller sidder i et mødelokale med glasvægge på VUC Syd i Aabenraa og fortæller om en noget turbulent tid på den store uddannelsesinstitution i Sønderjylland.

“Det er virkelig trist, at så mange unge lærere er blevet fyret. Som job-situationen er nu, er det bestemt ikke nemt at finde et job som gymnasie-lærer,” siger Anita Lundgren Fischer.

Lasse tog springet fra pendler til øbo: ”Det er ren 6720 Happiness”

I et år har han taget turen fra Brønshøj til Varde og retur flere gange om ugen.

Varde Gymnasium og HF var nemlig den eneste skole, der kaldte Lasse Harder Schousboe til samtale og tilbød ham et job, da han i foråret 2017 sendte ansøgninger af sted til gymnasier over hele landet.

”Det har været hårdt at pendle så langt, men det var den eneste måde, jeg kunne få foden indenfor i gymnasieverdenen på,” siger Lasse Harder Schousboe.

På det vestjyske gymnasium kunne han blive fastansat, komme i pædagogikum og få timer i alle sine tre fag, idræt, mediefag og erhvervs-økonomi.

Men nu har han taget springet. 1. juli flyttede han til Fanø med sin kone og deres tre børn på fem, syv og ni år – og er nu kun 30 kilometer og 45 minutter fra sin arbejdsplads.

”Indtil videre er det helt fantastisk. Der er ro, imødekommenhed og tid til at snakke. Det er ren 6720 Happiness,” siger han med et grin.

”

Når først fusionen er en realitet, er det min erfaring, at ledelsen begynder en proces med strømlining af både løn og arbejdsvilkår - og ofte med laveste fælles-nævner.

Anne Sophie Huus Pedersen
Tillidsrepræsentant
Tradium Teknisk Gymnasium
I artiklen 6 gode råd, når fusionen nærmer sig.

PRAKSIS I FOKUS

E3U

ENTREPRENØRIEL
UNDERVISNING

INNOVATION

FOLKESKOLE
GYMNASIE
UNIVERSITET
AKTIONSLÆRING

EFTERUDDANNELSE I ENTREPRENØRSKAB
TIL ALLE NIVEAUER
I UDDANNELSESSEKTOREN

Tag på efteruddannelsen E3U og bliv rustet til at undervise i entreprenørskab, men også til at tænke din undervisning på nye måder. På efteruddannelsen bliver du introduceret til entreprenørielle metoder, teknikker og værktøjer, der skaber handling i praksis.

LÆS MERE OG TILMELD DIG PÅ
[TDM.AU.DK/ENTREPRENØRSKAB](https://tmd.au.dk/entreprenørskab)

s_26

Tre gange om ugen står der ridning på skemaet hos de 10 elever, som går på Danish Horse College i Grenaa. Pigerne er flyttet hjemmefra med deres hest for at blive rytterstudent på Grenaa Gymnasium.

HVER- DAG

s_27

Et skoleår består af cirka 200 skoledage og en næsten uendelig række af øjeblikke. I en ny serie indfanger Gymnasieskolen i billeder og tekst glimt fra hverdagens gymnasieliv.

Tekst_ Marie Rohleder
Foto_ Jesper Voldgaard
Sted_ Grenaa Gymnasium
Dato_ 18. september 2018

“Vi er som en stor familie,” siger Anna Hyllested på 16 år. Hun går i 1.g på stx og føler sig allerede godt hjemme i Grenaa. Pigerne bor sammen på campus midt imellem gymnasiet og staldene. Selvom dagene går med heste og skole, så er de gode til at hygge sig om aftenen med popcorn og Netflix på værelserne, fortæller Anna Hyllested.

Flere gange om dagen cykler de til og fra Djurslands Rideklub, hvor hestene står opstaldet. Eleverne kan vælge at kombinere rideundervisningen med stx, hf eller IB på Grenaa Gymnasium. Man kan også vælge en htx, hhx eller eux på naboskolen Viden Djurs.

s_28

Victoria Weisbjerg på 16 år når lige at redde sin iPhone fra at drukne i morgenkaffen. For et halvt år siden måtte hun erkende, at der ikke var tid til hesten, hvis hun skulle gå i gymnasiet hjemme på Fyn. En YouTube-video om Danish Horse College sendte hende afsted til Djursland, hvor hun nu dyrker sin passion og tager en studentereksamen samtidig.

Helle Helles novelle Fasaner er læst

hjemmefra, og dansklærer Agnete Nicolaisen råber klassen op, inden eleverne skal karakterisere genre, sprog og miljø. Hvis pigerne har svært ved at nå at aflevere en danskopgave til tiden på grund af et stævne i weekenden, vil hun gerne give dem ekstra tid. I klassen har eleverne også en fast partner, som hjælper dem med noter, hvis de er fraværende. "Pigerne arbejder hårdt for at nå det hele," siger hun.

Lak på ydersiden, rhinstene som pynt og specialsyet. 9.000 kroner kostede ridestøvlerne til Diana Kofoed fra Sorø, der går i 1.g på stx. "Min hverdag er lettere nu, hvor jeg har heste og skole tæt på. Selvom jeg savner min familie, så er jeg glad for at være her," siger hun.

Alarmen ringer før klokken 5.30.

Pigernes hverdag er skemalagt med morgentræning af hesten, skole, staldarbejde og lektier. Mens solen står op, skridtes hestene af i morgenduggen. Alle pigerne har ambitioner inden for ridningen, men de tager en gymnasial uddannelse, hvis drømmen om en karriere som professionel rytter brister.

PERSPEKTIV

lll

s_30

**Ujævn arbejdsbelastning er
et problem for mange lærere.
Det forkortede grundforløb har
forværret situationen.**

Tekst_ Tina Rasmussen

Illustration_ Simon Wæth

KORT OM

Undervisning

Læs mere på
gymnasieskolen.dk

I Esbjerg går man til naturvidenskab i fritiden

Det er tirsdag eftermiddag. De fleste elever er på vej hjem, men i fysiklokalet stimuler en stor skare sammen. Der er open lab. For halvandet år siden tog Ole Gadsbølle Larsen og kollegaen Max Wilken Pedersen nemlig initiativet til at åbne lokalerne mere for skolens elever. Og så er der 'fri leg' i naturvidenskabens og matematikkens verden.

Idag regner en gruppe elever på Georg Mohr-opgaver, nogle kæmper med at få et nyt højhastighedskamera til at fungere, imens andre eksperimenterer med flydende nitrogen og planlægger fysikshow.

"Vi har en overordnet vision om at skabe et miljø for alle, der interesserer sig for naturvidenskab, på tværs af alder, køn og uddannelse," fortæller Ole Gadsbølle Larsen og tilføjer:

"Ligesom man kan gå til fodbold, skal man også kunne gå til naturvidenskab."

Steiner-hf: Ud med karakterer og ind med kreativitet

Musik og bogbinding er en del af undervisningen på den nye Steiner-hf. På Vidar Skolen i Gentofte skal de kreative fag hjælpe med at nå alle elever i undervisningen.

Karakterer og eksamener er fejtet af banen, og det er heller ikke smartboards og computere, som fylder mest i klasselokalerne.

"Jeg savner overhovedet ikke at give karakterer," siger Sara Jahn, som underviser i historie og samfundsfag i de ældste klasser.

Hun satte første gang sine ben på en Rudolf Steiner-skole sidste år, hvor hun blev ansat som lærer i overbygningen.

Overbygningen tæller både de ældste klasser i grundskolen og den nye Steiner-hf.

Tidligere har Sara Jahn givet karakterer og forberedt elever til eksamen på Ørestad Gymnasium i seks år.

"Steiner-pædagogik handler om at integrere det hele menneske i undervisningen. Vi arbejder med både hjerte, hoved og hånd. På min gamle arbejdsplads var det svært at nå at få alle elever med og samtidig være kreativ i undervisningen. Det var derfor, jeg skiftede job," siger Sara Jahn.

Ungdommens Folkemøde: 600 elever fra Kbh Syd blander sig i demokratiet

Optræd med din egen rap, fortæl om bæredygtighed og vær med til at styrke elevdemokratiet på skolen. HF & VUC Kbh Syd udfordrer deres elever på Ungdommens Folkemøde.

Det er samfundsfagslærer Lotte Hansen, der har undervist eleverne i rim og rap. Ellers har eleverne selv forberedt eventen i skolens telt. De får blandt andet tilhørerne til at konkurrere om, hvem der er bedst til at rime på ord som medborgerskab, demokrati og samfund.

"Eleverne lærer en masse ved at tage ansvar og skulle planlægge en event. Men vigtigst af alt så lærer de at turde stille sig op og rappe foran en forsamling. Det kræver mod," siger Lotte Hansen.

”

Generelt er eleverne glade for sam-skrivning, selvom de også synes, at det er besværligt og tidskrævende.

Anne Boie Johannesson
Gymnasielærer og blogger

Medlemmerne i MP Pension har meget at glæde sig over

9,6 %

Fra 2009 til 2017 har MP Pension fået et afkast på 9,6 % i gennemsnit pr. år.

Det er blandt de bedste afkast i pensionsbranchen.

Max 2°

Vores investeringspolitik understøtter Paris-aftalens målsætning om max 2° global opvarmning.

Derfor har vi også valgt at sælge vores aktier i olie, kul og tjæresand.

5 mia. til klimaet

Vi har oprettet en klimapulje på ca. 5 mia. kr.

P.t. har vi grønne og klimavenlige investeringer for 3,5 mia. – og der er flere på vej.

Sundhedsordning

Vi tilbyder i samarbejde med Falck Healthcare en attraktiv sundhedsordning til medlemspris.

Alle medlemmer – uanset alder – kan få ordningen for 795 kr. pr. år.

Medlemsdemokrati

MP Pension er en medlemsejet pensionskasse. Derfor får medlemmerne pension og forsikringer til kostpris.

Bestyrelsen er valgt af medlemmerne, og medlemmer kan få direkte indflydelse ved at deltage på den årlige generalforsamling.

Pension til selvstændige

De fleste af vores medlemmer er ansat på offentlige overenskomster, men når du er magister, gymnasielærer eller psykolog, kan du altid få pension hos os.

MIG & Mit FAG

Selvfølgerlig kan unge begejstres af Beethoven

BRÆNDER ILDSJÆ-
LENE stadig trods nedskæ-
ringer, reformer og elevernes
smartphonebrug? I denne
serie besøger vi en række
lærere og zoomer ind på deres
faglighed og passion.

OM Marie Louise Hansen
*Underviser i musik og dansk
og er studievejleder på Allerød
Gymnasium*

Tekst_ Johan Rasmussen
Foto_ Jasper Carlberg

Musik kan lære eleverne at åbne sig for en ny verden, for eksempel ved hjælp af Beethovens symfonier, fortæller musiklærer Marie Louise Hansen.

Oboen spiller en fin, klagende tone, mens resten af symfoniorkestret holder vejret.

Øjeblikket efter kommer kontrasten, da strygere, blæsere og pauker sammen eksploderer i en følelsesladet melodi. Vi befinder os i Beethovens 5. symfoni i et af musikhistoriens store øjeblikke, da Beethovens symfoni transformeres fra C-mol til C-dur - fra mørke til lys.

Musiklærer Marie Louise Hansen smiler og følger rytmen med sine arme, mens en YouTube-video med musikken vises på det store lærred i musiklokalet på Allerød Gymnasium.

3.g-eleverne griner, da den følelsesladede og engagerede dirigent Gerard Schwarz på filmen bevæger sine læber i takt med musikken, som om hans krop og dirigentstok ikke er nok til at understrege storheden i musikken.

“Musik er for mig det bedste fag. Jeg er meget begejstret for musik som for eksempel Beethoven, og den begejstring er nok vigtig i forhold til

min undervisning. Jeg kan godt lide at åbne en verden for eleverne, som de ikke kendte i forvejen,” siger Marie Louise Hansen, der også underviser i dansk og er studievejleder.

Hun har undervist på Allerød Gymnasium i snart 19 år. Det er så lang tid siden, at hun i begyndelsen af sin karriere spillede kassettebånd for eleverne og viste noder på en overheadprojektor. I dag er YouTube og streamingtjenester ifølge hende geniale værktøjer til musikundervisningen.

Svær analyse af Beethoven

Marie Louise Hansen viser kun en kort sekvens af symfonien på skærmen. Og så går holdet i gang med at analysere noderne, der ligger fotokopieret foran hver elev.

“Musikfaget kan lære eleverne, at der var en verden før dem selv.

Eleverne finder oboens stykke, og i fællesskab med musiklæreren finder de hovedtemaet og sidetemaet i 1. sats, og så flyver det ellers igennem lokalet med udtryk som ‘h’, ‘d’, ‘g’, ‘dur’, ‘mol’, ‘coda’ og ‘reprise’.

Nogle elever har tydeligvis nemmere end andre ved at analysere musikstykket. Eleverne har forskellige tilgange til musik. Nogle kunne noder, da de begyndte på Allerød Gymnasium, mens andre først begyndte at lære det musikalske sprog for lidt over to år siden.

“En af de fantastiske ting ved faget musik er, at det kombinerer det praktiske med det teoretiske. Samtidig tilegner du dig ny viden og lærer at analysere, som du gør i alle andre akademiske fag,” siger Marie Louise Hansen.

Hun har da også af og til smilet lidt skævt til nogle af de fordomme om musiklæreren som hende, der “bare kommer og spiller lidt med eleverne på skolen”.

I denne lektion kræver det det yderste af elevernes analytiske evner at dykke ned i noderne i symfonien med den karakteristiske start: da da da daaaa - også kendt som skæbnesymfonien. Og det er blandt andet de evner plus den praktiske del af faget, som eleverne bliver målt på til eksamen i musik på A-niveau.

“Jeg har dem faktisk mistænkt for at synes, det er spændende,” siger Marie Louise Hansen med et smil, da hun senere fortæller om analysen af Beethovens musik og sin undervisning.

Eleverne begynder ofte med at være lidt forbeholdne eller ligefrem negative, når de skal lære om 200 år gammelt musik eller for den sags skyld bare soul eller blues. Men ifølge Marie Louise Hansen ender de ofte alligevel med at relatere musikken til noget, de kender, og pludselig se en større sammenhæng.

Beethoven flirtede for eksempel ofte med selvmordstanker, og de er som bekendt aldrig ‘gået af mode’. Og når eleverne dykker ned i kompositionerne sammen med Marie Louise Hansen, så opdager de, at meget moderne musik i virkeligheden trækker tråde til Beethoven og andre klassiske komponister.

“Noget af det musikfaget kan - som mange andre fag i gymnasiet - er at lære eleverne, at der var en verden før dem selv. Og at åbne dem for en forståelse af verden og præsentere

Faget musik er en ideel kombination af teori og praksis, mener Marie Louise Hansen. Eleverne har i denne lektion først analyseret en del af en Beethoven-symfoni, snakket om hans betydning for musikhistorien og slutter af med at synge Freude schöner Götterfunken.

dem for ting, som de ikke kendte i forvejen,” siger Marie Louise Hansen.

Fokuseret sang

Og hvordan gør hun så det? Selv siger hun, at hun forsøger at variere undervisningen meget og så især undervise i musik, som begejstrer hende eller gør hende nysgerrig. Efter 19 år som lærer konstaterer hun, at eleverne har lidt sværere ved at fokusere, fordybe sig og koncentrere sig så længe ad gangen, som de kunne tidligere. →

” Du kan for eksempel ikke stå og synge en sang og være på Facebook samtidig.

“Jeg synes dog ikke, det er så stort et problem i musik. Du kan for eksempel ikke stå og synge en sang og være på Facebook samtidig,” siger Marie Louise Hansen.

I dagens lektion slutter hun netop af med en sang. Hun sætter sig ved det sorte flygel, og eleverne slår op i sangbøgerne.

De skal selvfølgelig synge Beethoven: Freude schöner Götterfunken fra komponistens 9. symfoni. Den opmærksomme elev vil måske kende den som EU's hymne.

Eleverne laver en fælles oversættelse af den tyske tekst, mens de famlende synger sangen for første gang. Marie Louise Hansen får flettet ind, at denne sang introducerer musikhistoriens første - eller måske første - 'lift' - altså når sangen ligger mellem pulsslagerne, som hun forklarer. I moderne rytmisk musik og især i jazz bruges effekten hele tiden, forklarer Marie Louise Hansen og slår igen tonen an.

“Piger, jeg kan næsten ikke høre jer, forestil jer, at I står foran et symfoniorkester,” siger Marie Louise Hansen højt og smiler, da eleverne er ved at få styr på teksten og melodien.

Og derefter slutter modulet, og eleverne klapper højlydt sangbøgerne sammen. ●

Marie Louise Hansen mener, at den digitale udvikling er en gave for musiklæreren, som kan finde et hav af musik og gode eksempler på Youtube og streamingtjenester.

FORSKNINGSBASEREDE MASTERUDDANNELSER

LÆREPROCESSE

Styrker den teoretiske ballast inden for læring, organisationsudvikling, evaluering og procesledelse. Giver kompetencer til at iværksætte, udvikle og vurdere mange slags læreprocesser. Tilfører jobs inden for læring mere indhold og kvalitet. Gode muligheder for specialisering og enkeltfag.

[SEMINARER I AALBORG](#)
[MLP.EVU.AAU.DK](#)

INNOVATION OG KREATIVT LÆRINGSDESIGN

Giver et fagligt stærkt fundament til at arbejde med de nye kompetencemål om kreativitet, innovation og entreprenørskab. Kompetencer til at designe kreative og innovative læreprocesser med inddragelse af kunstens, sansernes, kroppens og legens virkemidler – til gavn for trivsel og inklusion.

[SEMINARER I AALBORG](#)
[KREA.EVU.AAU.DK](#)

PÆDAGOGISK LEDELSE

Bidrager effektivt til en stærk faglig samarbejdskultur, der styrker læring og trivsel hos børn og unge – samt arbejdsglæden for lærere og pædagoger. Giver ledelsesmæssige færdigheder indenfor bl.a. teoretisk og metodisk indsigt i læringsledelse, pædagogisk medarbejderudvikling, institutionsudvikling og pædagogisk udvikling.

[SEMINARER I AALBORG OG KØBENHAVN](#)
[MPL.EVU.AAU.DK](#)

'IT-FORANDRINGSAGENTEN' – MODUL PÅ MASTER I IT

Du lærer at tilrettelægge og kommunikere IT-forandringer, så de lykkes. Forløbet giver dig et markant kompetenceløft som IT-forandringsagent. Kan læses som enkeltmodul eller indgå i uddannelsen til Master i IT.

[SEMINARER I AALBORG](#)
[MITO.EVU.AAU.DK](#)

ORGANISATORISK COACHING OG LÆRING

Giver forskningsbaseret viden om professionelle samtaler som udviklingsredskab. Kompetencer til at skabe fremdrift i organisationer via forskellige samtalebaserede tilgange. Indsigt i gruppers dynamik og psykologi samt forskellige tilgange til ledelse med fokus på kommunikation og deltagerinvolverende forandringsprocesser.

[SEMINARER I AALBORG OG KØBENHAVN](#)
[MOC.EVU.AAU.DK](#)

LEDELSES- OG ORGANISATIONSPSYKOLOGI

Giver forskningsbaseret viden om psykologien i disciplinen 'ledelse af mennesker og organisationer'. Kompetencer inden for ledelse af læring og organisationsudvikling, følelser, motivation, kreativitet, magt, procesledelse, trivsel, intervention og evalueringsprocesser. Fokus på egen faglige og personlige udvikling.

[SEMINARER I AALBORG](#)
[LOOP.EVU.AAU.DK](#)

OFFENTLIG KAPACITETSOPBYGNING OG SAMSKABELSE

Hvordan kommer den offentlige sektor 'klogt' videre efter årene med New Public Management? Stærke teoretiske og praktiske kompetencer til at gå foran med nødvendige forandringsprocesser, hvor samskabelse indgår som et vigtigt bidrag til opbygning af ny læring og ny kapacitet. Også kaldet Capacity Building.

[SEMINARER I AALBORG](#)
[MOKS.EVU.AAU.DK](#)

**Kan gymnasiet
lære noget af**

en

youtuber

og en

gamer?

s_38

Tekst_ Tina Rasmussen

Foto_ Camilla Stephan

Ungdomsforskerne Noemi Katznelson og Niels Ulrik Sørensen vender i en ny bog fokus væk fra uddannelsessystemet for at undersøge, hvad der skaber motivation hos nutidens unge i bredere forstand.

s_39

Ja, faktisk en hel del, siger to ungdomsforskere, der er aktuelle med en ny bog. Løsningen på eleveres manglende motivation, skal nemlig ikke kun findes inden for uddannelsessystemet.

Alle undervisere i det traditionelle uddannelsessystem kender elever og studerende, som det er svært at motivere og engagere. Og mange unge kæmper selv en kamp for at tage sig sammen. Samtidig findes der andre unge, der har et brændende engagement, og som hver dag arbejder dedikeret inden for et bestemt felt. De er kreative, entreprenante, disciplinerede og ambitiøse. De er gået deres egen vej og er lykkedes med det.

Det er samtaler med netop den slags unge, der er omdrejningspunktet i den nye bog *De topmotiverede unge*. Her møder man blandt andre

you tuber, elitesportskvinden, reklamedirektøren, eventmageren og gameren – alle mellem 17 og 20 år.

"I dag er den gængse opfattelse af succes noget med 12-tals-piger. Bogens titel er et opgør med det alt for snævre syn. Her har vi en flok unge, der har succes, men som er pivskæve i forhold til samfundsnormen," siger Noemi Katznelson, professor og leder af Center for Ungdomsforskning, der har skrevet bogen sammen med sin kollega Niels Ulrik Sørensen.

Forskerne har vendt fokus væk fra uddannelsessystemet for at undersøge, hvad der skaber motivation hos nutidens unge i bredere forstand.

"De unge kaster sig engageret over alle mulige ting i deres liv generelt. I det ligger noget, som uddannelsessystemet kan lære af," siger Niels Ulrik Sørensen, der er lektor og souschef.

"Svarene på problemerne med manglende motivation i uddannelsessystemet findes ikke kun inden

for systemets egne rammer," uddyber Noemi Katznelson.

Med afsæt i de unges fortællinger reflekterer de to forskere over de forandringer i unges forhold til læring, viden, uddannelse og arbejde, der sker i disse år.

Her har vi en flok unge, der har succes, men som er pivskæve i forhold til samfundsnormen.

*Noemi Katznelson
Professor
Center for Ungdomsforskning*

"Der er en række samfundsmæssige og kulturelle bevægelser og forandringer, som påvirker ungdomslivet, og som de unge bliver en slags seismografer for," forklarer Niels Ulrik Sørensen. →

Motivation skabes i samspil

De 10 unge, der medvirker i bogen, er meget forskellige. Nogle står på egne ben, andre handler i fællesskab. Nogle er blevet hjulpet på vej af uddannelsessystemet, andre har fundet deres vej på trods. Nogle arbejder for en bedre verden, andre er dedikerede til et lille nørdet projekt. Nogle drømmer om penge og berømmelse, mens det for andre er helt underordnet. Fællestrækket er, at det, der for alvor fanger og motiverer dem, ligger uden for uddannelsessystemet.

Der er hverken tale om superhjerner eller en særlig gruppe privilegerede unge, men derimod kreative unge, der tør stikke næsen frem og tage nogle alternative valg, understreger de to forskere.

”En af pointerne er netop, at motivation ikke er noget, som nogen bare har, og andre ikke har. Motivation er noget, der skabes i et samspil,” siger Niels Ulrik Sørensen.

Clasher med systemet

De 10 unge tror alle på uddannelse og uddannelsessystemet som hovedvejen til et godt liv. Flere er bare i tvivl om, hvorvidt den hovedvej også er for dem. Flere går i gymnasiet eller har gjort det. Men samtidig oplever mange af dem, at det er svært at finde engagementet inden for skolens mure. Nogle har svært ved at se meningen, for andre har et alternativ blot virket mere tillokkende.

Bliver vi for snævre i vores forståelse af, hvad talent og succes er, så misser vi noget afgørende.

Niels Ulrik Sørensen
Lektor
Center for Ungdomsforskning

”Der sker et clash, når de her unge møder uddannelsessystemet. Selv de, der egentlig er glade for skolen, oplever, at de bliver begrænset og skal passe ned i en bestemt kasse,” siger Noemi Katznelson.

Et af de gennemgående træk hos de 10 unge er, at de er motiverede af

et fremtidsperspektiv. De rækker ud efter en direkte og anvendelig viden, vil forfølge egne interesser og gøre ting, som kan føre dem det rigtige sted hen. Men den følelse får de ikke i uddannelsessystemet.

Samtidig har de en utålmodighed for at komme i spil og en længsel efter voksenlivet – men på deres egne præmisser, påpeger Noemi Katznelson.

”Som en af dem siger: Hvorfor skal jeg lave en webshop som en øvelse i skolen, når jeg kan gøre det i virkeligheden og tjene penge på det?”

Uklare svar

Ifølge forskerne ligger der flere vigtige budskaber til de gymnasiale uddannelser og resten af uddannelsessystemet i de unges fortællinger, hvis man vil have flere til at gennemføre en uddannelse. Først og fremmest skal uddannelserne blive skarpere på at begrunde, hvorfor de gør, som de gør, og hvad det er, en uddannelse giver, som arbejdsmarkedet ikke gør.

”Jeg ser et uddannelsessystem, der er i tvivl om sit eget værd, eller som i hvert fald er meget dårlig til at kommunikere det til de unge,” siger Noemi Katznelson og fortsætter:

”Der er en grund til, at man skal øve sig på at lave webshoppen i gymnasiet, inden man gør det i virkeligheden. Der er en grund til, at almindelig dannelse er centralt, og at ikke al viden kan omsættes nu og her, som når du laver YouTube-videoer. Det bliver ikke sagt tydeligt nok i dag.”

Niels Ulrik Sørensen er enig:

”Markedslogikken siver ind alle vegne. Uddannelserne skal blive skarpe på, hvordan læringen skal se ud, når vilkårene er, at der står et marked og trækker i de unge. Uddannelserne har noget andet og særligt at byde ind med, og det skal de blive bedre til at slå på.”

Mange unge har i dag en naiv forestilling om, hvilke værdier der præger arbejdsmarkedet, mener forskerne.

”Deres opfattelse er slet ikke dækkende. De tror, at der er højt til loftet og plads til at fejle. De får slet ikke øje på den hårdhed og prekarisering, der er,” siger Niels Ulrik Sørensen.

Nej tak til nulfejlskultur

Blandt de unge i bogen, der har gået i gymnasiet, har nogle gennemført trods manglende motivation, andre er droppet ud eller har taget orlov. Deres kritik er ret enslydende: Der er for meget fokus på karakterer, og der mangler fleksibilitet, frirum til egne projekter og kobling til virkeligheden.

Gymnasiet gør klogt i at lytte til det meste af kritikken, mener forskerne.

”De unge vil have uddannelser, hvor der er plads til, at de kan sætte deres eget personlige aftryk på tingene, og hvor de kan eksperimentere og fejle,” siger Niels Ulrik Sørensen, der påpeger, at det ikke kun er de 10 unge i bogen, der kritiserer nulfejlskulturen. Det er en generel kritik fra flere sider.

Gymnasiet skal i høj grad også reagere på efterlysningen af klare koblinger til omverdenen, mener Noemi Katznelson.

”Det, de unge skal lære i skolen, skal man forsøge at koble med samfundsmæssige problemstillinger og det, der er i de unges nære livsverden,” siger hun.

Desuden er der i en tid med fake news en stor dannelsesmæssig opgave for gymnasiet i forhold til de unges syn på viden, mener ungdomsforskerne.

”Den klassiske videnskabeligt begrundede og dokumenterede viden er udfordret af nye vidensformer, man tidligere blot ville kalde personlige erfaringer, men som i dag har fået en anden legitimitet i samfundet. Det mudrer totalt sammen for de unge,” siger Noemi Katznelson, der opfordrer landets gymnasielærere til at skærpe elevernes blik for, hvad der er hvad.

De er ingen restgruppe

Faktum er, at uddannelsessystemet bliver nødt til at forberede sig på nye tider. Flere og flere unge vil søge viden uden for det formelle uddannelsessystem og ‘hackschoole’ sig til viden online og i andre sammenhænge, vurderer forskerne.

Fremover skal vi også vænne os til, at posen med brikkerne uddannelse, fritidsliv og arbejde i flere

Fakta

Noemi Katznelson er professor og leder af Center for Ungdomsforskning på Aalborg Universitet i København. Hun forsker i unge og uddannelse og har beskæftiget sig meget med de gymnasiale uddannelser.

Niels Ulrik Sørensen er lektor og souschef samme sted. Han forsker i ungdomskultur, trivsel og overgange i ungdomslivet.

De har skrevet De topmotiverede unge sammen med Mette Lykke Nielsen og Mette Pless, der også er ansat på Center for Ungdomsforskning. Bogen er en del af forskningsprojektet Unges lyst til læring, der er finansieret af Egmont Fonden.

tilfælde vil blive rystet og sat sammen på nye måder, siger Noemi Katznelson og Niels Ulrik Sørensen.

De henviser til, hvordan de unge i bogen springer uddannelse over, fordi arbejdsmarkedet, karrieren og interessen trækker, men også tænker, at det er noget, de gerne vil vende tilbage til. Dermed bryder de med den normalbiografi, der er i samfundet i dag, hvor man forventes at være på et bestemt trin i uddannelsessystemet, når man har en bestemt alder. Ellers er man 'en dropout' eller i 'restgruppen'.

"Det kalder på en helt anden italesættelse fremover. Det er på tide, at vi accepterer, at et ungdomsliv kan se ud på mange forskellige måder. De her unge har en masse ressourcer og kompetencer og er lykkedes med det, de gør. De er alt andet end en restgruppe," siger Niels Ulrik Sørensen.

Forskerne håber, at bogen kan være med til at skabe debat på både

landets uddannelsesinstitutioner og Christiansborg.

"Alle vil gerne have et uddannelsessystem, der skaber kreative og innovative unge mennesker. Men politikerne dvæler ikke ved, hvordan man skaber det. I dag er der en modsætning mellem det, de gerne vil, og konsekvenserne af de ting, de indfører," siger Noemi Katznelson.

Mere fleksibilitet i gymnasiet kunne man for eksempel skabe ved at lade en fireårig ordning være en mulighed for andre end sportsfolk under Team Danmark, foreslår forskerne.

"Uddannelsessystemet skal være rummeligt. Bliver vi for snævre i vores forståelse af, hvad talent og succes er, så misser vi noget afgørende. Måske er det netop de skæve og anderledes unge, der har nogle af de ressourcer, samfundet har brug for," siger Niels Ulrik Sørensen. ●

De unge vil have uddannelser, hvor der er plads til, at de kan sætte deres eget personlige aftryk på tingene, og hvor de kan eksperimentere og fejle, fastslår Noemi Katznelson og Niels Ulrik Sørensen.

“Hvis jeg skal beskrive Grønlands
Selvstyre med 3 ord, vil det være
spændende, udfordrende og vigtigt.
Spændende, fordi vi har så mange
forskellige opgaver.
Udfordrende, fordi opgaverne ofte
er megetkomplekse. Vigtig, fordi
det vi beslutter, har betydning for
borgeren.

Mit arbejde giver mening, når det
giver mening for borgeren.”

Janus Chemnitz Kleist

Departementet for Erhverv,
Arbejdsmarked og Handel

Læs om jobmuligheder
i Grønlands Selvstyre på
www.naalakkersuisut.gl/job

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

s_42

MØD OS PÅ **Nyhedsbrevet**

Modtager du ikke Gymnasieskolens nyhedsbrev?
På gymnasieskolen.dk kan du tilmelde dig det
ugentlige nyhedsbrev og følge med i nyheder,
debat og blogindlæg om den nye gymnasiale verden.

Konference om Unge og Sårbarhed

Unge og sårbarhed i relation til ungdomsuddannelserne.

Hvordan kommer unges sårbarhed til udtryk, hvilke indsatser understøtter sårbare unge i at gennemføre deres ungdomsuddannelse?

Til at folde temaet ud, har vi inviteret følgende oplægsholdere:

- Per Schultz Jørgensen, cand. psyk. og dr. phil.
- Camilla Hutters, cand. scient. soc. og områdechef ved EVA
- Susan Mose, rektor på Sct. Knuds Gymnasium
- Gert Jessen, direktør i GJ Consult
- Josefine Calundan, cand. psyk. Angstforeningen
- Kristian Thor Jacobsen, analysechef ved Den Sociale Kapitalfond

Indgå i det nydannede netværk i Forum 100%:

Unge og sårbarhed i relation til ungdomsuddannelserne.

Se mere om konferencens indhold og det fulde program på www.forum100.dk

28. november 2018

Sted Next Uddannelse Sukkertoppen, Carl Jacobsens Vej 25, 2500 Valby.

Tid Onsdag, den 28. november 2018 kl. 9.30 – 15.30.

Pris Medlemmer kr. 1.750 og ikke-medlemmer kr. 2.870 inkl. moms og frokost.

Tilmelding Senest den 13. november 2018 på www.forum100.nemtilmeld.dk

FORUM100%

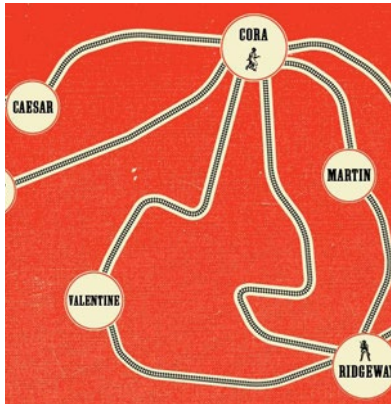
JEG ANBEFALER

Peter Lykke Madsen
Fag_ Historie og engelsk
Arbejdssted_ Gefion Gymnasium

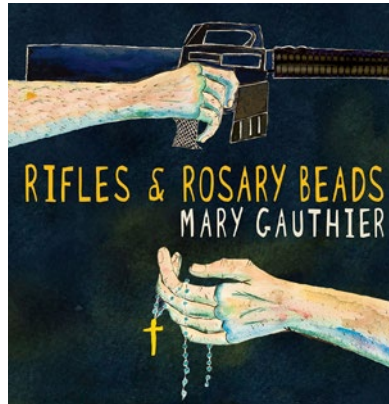
Fortalt til_ Malene Romme-Mølby

Hvilke medier og bøger er svære at undvære? Hvilke elementer i undervisningen fungerer godt? En gymnasielærer kommer her med tre faglige anbefalinger

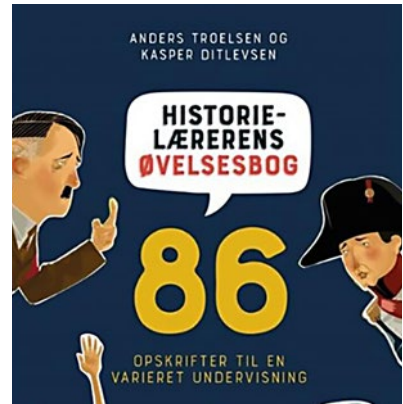
The Underground Railroad

“Jeg har for nylig læst romanen *The Underground Railroad* af Colson Whitehead, og det er en rigtig god bog. Den har et nyt og anderledes ‘take’ på en gammel klassiker. *The Underground Railroad* var jo et netværk til at hjælpe bortløbne slaver, men her i denne roman er begrebet blevet til en fysisk jernbane. Den giver en rigtig god læseoplevelse af et emne, der er blevet læst og skrevet meget om. Bogen er tydeligvis fiktion over et frygteligt historisk emne, og den viser meget godt på en anderledes måde, hvad underholdning kan i forhold til at formidle historiske emner. Mange folks historieopfattelse skabes jo blandt andet gennem film og anden underholdning, så det skal vi også tage fat i som historielærere i stedet for bare at sige: ‘Det var slet ikke sådan, det var’. Den personlige relation til historien med nogle indlevende karakterer gør jo, at man bedre kan relatere sig til historie. Kunsten kan være med til at formidle så svær en problemstilling som race-spørgsmål.”

Rifles and Rosary Beads

“Jeg vil gerne anbefale en sindssyg god plade med den amerikanske kunstner Mary Gauthier. Hun er kendt for ofte at skrive meget personlige sange. Det har hun også gjort på pladen *Rifles and Rosary Beads*. Her er alle sange skrevet i samarbejde med amerikanske soldater og veteraner, som har fortalt om deres oplevelser i militæret. Der er blandt andet en kvinde, der har skrevet en meget rørende tekst om at blive accepteret på lige fod med mændene i hæren. Hun refererer til begrebet ‘brothers in arms’ og spørger: “Er jeg ikke også en bror?”. Hun spørger til Trumps syn på kvinder og sammenholder det med kvinder, der har tjent i militæret. Det er meget rørende, fordi man får en helt anden personlig vinkel på krigen. Jeg har ikke brugt den i undervisningen, men det kunne jeg godt finde på, fordi den giver et personligt greb på krigsoplevelser og militæret.”

Historielærerenes øvelsesbog

Jeg vil gerne anbefale Kasper Ditlevsens bog *Historielærerenes øvelsesbog - 86 opskrifter til en varieret undervisning*. Kasper er min gode kollega, så måske er jeg lidt inhabil. Han har skrevet den sammen med Anders Troelsen. Jeg ville dog anbefale bogen, selvom jeg ikke kendte forfatterne, for den redder min undervisning på ugentlig basis. Det, der er så godt ved den, er, at den er så nem at gå til, man skal ikke planlægge helt vildt meget i forvejen. Der er en masse kreative øvelser til at samle op på lektien og mange forslag til elevaktivering. Selvom den er målrettet historiefaget og historielæreplanen, tror jeg også, den kan bruges i mange andre fag – i hvert fald på humaniora. Mange vil nok også blive inspireret af bogen. I en presset hverdag, hvor man nemt kan forfalde til at bruge de samme øvelser igen og igen, er det fedt at have bogen ved hånden, fordi mange af øvelserne handler om, hvordan man kan øve forskellige teorier med eleverne.

M Ø D E

Repræsentant- skabsmøde

GL

GYMNASIESKOLERNES LÆRERFORENING

Repræsentantskabets medlemmer indkaldes hermed i henhold til GL's love § 11 til ordinært repræsentantskabsmøde

Mandag den 26. og tirsdag den 27. november 2018

Mødet holdes i Tivoli Congress Center, Arni Magnussons Gade 2-4, 1577 København V.

For mødet er fastlagt følgende foreløbige dagsorden:

- 1_ Valg af dirigent
- 2_ Valg af stemmetællere
- 3_ Godkendelse af dagsorden
- 4_ Hovedbestyrelsens årsberetning
- 5_ Forelæggelse af det reviderede regnskab til godkendelse
- 6_ Valg af 2 revisorer og 2 revisorsuppleanter
- 7_ Valg af 2 valgledere og 2 valgladersuppleanter
- 8_ Stillingtagen til det samlede frikøb for det følgende skoleår
- 9_ Stillingtagen til revideret budget for indeværende budgetår samt rammebudget for det efterfølgende budgetår
- 10_ Eventuelle fremsatte forslag
- 11_ Eventuelle fremsatte lovforslag

Den foreløbige dagsorden indeholder de punkter, der efter GL's love § 13, stk. 5 og forretningsordenens § 12 skal optages på dagsordenen. Hovedbestyrelsen har besluttet, at i hvert fald følgende emner også skal behandles på mødet:

- OK18 - evaluering
- Beskæftigelsesundersøgelse 2018
- Kommende opgaver

Dagsordenspunkter, der ønskes optaget på dagsordenen, skal være sekretariatet i hænde senest 25 hverdage før mødet, altså senest mandag, den 22. oktober 2018 kl. 12.

Forslag til lovændringer skal også, hvad enten de kommer fra hovedbestyrelsen eller medlemmerne jf. § 34, stk. 2 være sekretariatet i hænde mindst 25 hverdage før repræsentantskabsmødet, altså også senest mandag den 22. oktober 2018 kl. 12.

Dagsordenspunkter, der vedrører fastlæggelse af retningslinjer for foreningens politik, skal indeholde et motiveret beslutningsforslag og en begrundelse for, at der er tale om retningslinjer for foreningens politik. Herudover kan der jf. § 15, stk. 6 optages punkter på dagsordenen, som afkræver hovedbestyrelsen en redegørelse for spørgsmål om foreningens virksomhed. En sådan redegørelse kan danne baggrund for en drøftelse, der kan resultere i en opfordring til hovedbestyrelsen.

Vær opmærksom på, at øvrige beslutningsforslag skal være sekretariatet i hænde senest 15 hverdage før mødet, dvs. senest mandag den 5. november 2018 kl. 12. Disse udsendes således, at de er repræsentantskabet i hænde senest 10 hverdage før repræsentantskabsmødet, dvs. senest mandag den 12. november 2018. Ovennævnte frister er fastlagt ud fra GL's love.

s_45

Stop omprioriterings- bidraget nu!

Der er økonomisk opsving, der er mangel på kvalificeret arbejdskraft, og flere undersøgelser dokumenterer, at besparelser på uddannelse er decideret samfundsskadeligt.

Derfor er det uforståeligt, at regeringen i sit finanslovsudspil lægger op til at spare på uddannelserne frem til 2022. På GL's høring Uddannelse – investering eller udgift dokumenterede blandt andet Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE), at besparelser medfører kvalitetsfald i uddannelserne, og at der er overhængende risiko for, at færre vil få en uddannelse. Hvis bare én procent flere unge ikke får en uddannelse, vil velstanden i Danmark falde. AE er især bekymret for, at det er de ressourcetsvage unge, som har størst risiko for ikke at få en uddannelse. Og der er allerede sorte pletter på Danmarkskortet, hvor uddannelsesfrekvensen er lav. Hvis besparelserne ikke stopper, er en række gymnasier lukningstruede. Det vil betyde, at færre unge får en uddannelse, og at virksomheder i disse områder ikke kan rekruttere veluddannet arbejdskraft, fordi medarbejdere ikke vil flytte til en by uden en gymnasial uddannelse.

VUC er i særklasse den skoleform, som er hårdest ramt. VUC sikrer mange unge og voksne en uddannelse, som de ikke ellers ville have fået. Der er i dag et fornuftigt net af VUC-afdelinger landet over, men flere afdelinger er lukningstruede, både

fordi man fra politisk hånd fjerner flere og flere ressourcer fra området, og fordi man fjerner uddannelsesområder, som ellers fungerer godt på VUC. Hvis der er substans bag ønsket om livslang læring, er det fundamentet, man undergraver.

Som temaet i dette blad viser, skæres der hårdt på alle de gymnasiale uddannelser. Færre lærere underviser flere elever, der er mindre tid til feedback, lektiecafeerne forsvinder etc. Det rammer elever og lærere hårdt her og nu. Men de samfundsmæssige følgevirkninger af besparelser og kvalitetsfordingelser kan man først se om 10 år, og så vil det tage mindst 30-40 år at få samme uddannelsesniveau i befolkningen som i dag. Det betyder, at det er i generationer, at uddannelsesniveaet vil falde. Hvilke politikere vil bære dette ansvar på skuldrene?

Skal man tro partiernes udmeldinger i forbindelse med regeringens finanslovsudspil, er der politisk flertal for at afskaffe besparelserne på uddannelse. Men det er ikke nok, at det sker engang ude i fremtiden. Besparelserne skal tages af bordet fra 2019!

GL's formand
Anette Nordstrøm Hansen

BREVKASSEN

Har du et godt spørgsmål?
Send det til gymnasieskolen@gl.org

KONSULENTERNE I GL'S SEKRETARIAT svarer hver dag på spørgsmål fra medlemmerne. Her bringer vi nogle af de spørgsmål og svar, der har en bred relevans og interesse for landets gymnasielærere.

Tina
Barming
&
Anette
Rachlitz

UNDERVISNING

Klager

Jeg er ansat på et alment gymnasium og er på et møde med rektor blevet orienteret om, at der er blevet klaget over min undervisning, og at rektor overvejer at give mig en skriftlig advarsel. Jeg kan imidlertid ikke få lov til at se klagen eller få at vide, hvem der har klaget. Hvordan skal jeg forholde mig til det?

Tina Barming,
konsulent i GL, svarer

Du har som medarbejder krav på at blive gjort bekendt med indholdet i klagen samt få oplyst identiteten på klageren.

Dette har Folketingets Ombudsmand slået fast i flere udtalelser. Ombudsmanden understreger, at hensynet til eleverne og en generel frygt for karakterrepressalier ikke vejer tungere end hensynet til lærerens interesse i at kende oplysningerne. Ombudsmanden henviser til, at læreren for at kunne varetage sine interesser således skal kende identiteten på klageren.

GL har udarbejdet en klagepolitik, som kan bruges som inspiration på de enkelte skoler. Det fremgår blandt andet af GL's klagepolitik, at utilfredshed og klager i første omgang bør fremsættes over for den pågældende lærer. Hvis man indkaldes til et møde

på baggrund af en klage, er det en god idé at inddrage sin TR og endvidere kontakte GL, såfremt skolen vælger at forfølge sagen.

UNDERVISNING

Fjern- undervisning

Jeg vil gerne vide, om det er rigtigt, at en stor del af de gymnasiale suppleringskurser (GSK) skal omlægges til fjernundervisning?

Anette Rachlitz,
konsulent i GL, svarer

Det er rigtigt, at regeringen med deres finanslovsforslag vil omlægge 37 procent af GSK-aktiviteten til fjernundervisning.

Det svarer ifølge regeringen til cirka 15 procent af undervisningen i fysik, kemi og idræt samt 38 procent af undervisningen i matematik. Dertil kommer 75 procent af undervisningen i de øvrige fag.

Fjernundervisning udløser en lavere takst, og forslaget gør derfor GSK "billigere". Det er væsentligt at

understrege, at det stadig kun er et forslag fra regeringen. Et forslag, der kun kan gennemføres, hvis der er et politisk flertal.

Regeringen har ikke foretaget en analyse af elevgrundlaget på GSK eller af udfordringerne ved at indføre fjernundervisning for et så kompakt fagligt forløb, som GSK typisk er tilrettelagt som. Fjernundervisning er ikke egnet for alle elever, forløb og fag, derfor bør det være op til den enkelte institution at vurdere, hvordan undervisningen bedst kan foregå.

HER FINDER DU GL-E'S NYE KURSER og andre kurser, som du stadig kan nå at tilmelde dig.

Du kan se mere om kursernes indhold og tilmelding på gl.org/GLE. Her kan du også finde GL-E's mange andre kurser for gymnasiale lærere og ledere.

Kontakt GL-E på gl-e@gl.org eller telefon 33 29 09 00.

Nyheder

Kurserne herunder er netop oprettet og klar til, at du kan tilmelde dig:

Et skolebaseret kursus: Fra karakterkonflikter til karaktersamtaler

Som gymnasielærer træder man nu og da uundgåeligt ind i spændingsfelter med elever, for eksempel når en elev er utilfreds med en karakter, eller når man skal overbringe en advarsel på grund af for højt fravær. Kurset giver dig praksisnær viden om, hvordan konflikter udvikler sig, redskaber til at nedtrappe spændingsfeltet og forebygge og håndtere konflikter med elever samt mulighed for at se på din egen rolle i konfliktfyldte situationer.

Kurset afholdes på egen skole som halv- eller endagskursus. Skriv til GL-E@gl.org for pris og yderligere info.

Et skolebaseret kursus: Kollegial supervision

Kollegial supervision er en arbejdsform, der inspirerer gensidigt, skaber fælles refleksion om undervisningen og styrker relationer mellem lærerne. På kurset arbejder vi med det metodiske og teoretiske grundlag i kollegial supervision og med konkrete redskaber til blandt andet aktiv lytning og til at deltage i anerkendende dialog.

Kurset afholdes på egen skole som halv- eller endagskursus. Skriv til GL-E@gl.org for pris og yderligere info.

Engelsklærerforeningen: 'The Beautiful Game' – engelsk og fodbold

Kurset vil præsentere forskellige litteraturfaglige og kulturhistoriske synsvinkler på britisk fodboldkultur,

der skal give fornyet inspiration til både forløbsplanlægning og vejledning i de større skriftlige opgaver inden for emnet.

Kurset afholdes den 22. november i Esbjerg.

Tegning som redskab i undervisning

Lær at tale til øjnene og bruge tegning som visuelt sprog. Kurset handler om tegning som kommunikation og formidling, ikke som kunstform. Med til kurset hører tilbud om en times live onlineopfølgning via videokonference med uddybning efter behov og hjælp til udfordringer. Du kan efter kurset tilmelde dig en lukket Facebookgruppe med mulighed for feedback på dine tegninger.

Kurset afholdes den 15. november i Herlufsmagle.

Aktuelle kurser

Design thinking

Kurset giver en introduktion til design thinking, særligt metodens formål og delprocesser – fra man definerer problemet, til man evaluerer løsningen. En forståelse af processerne ruster både lærere og elever til at komme godt igennem innovative projekter, hvor man viser eleverne, hvordan deres faglighed kan skabe værdi for andre. Få gode råd til at bruge metodens værktøjer til at lave spændende projekter i alle fag.

Kurset afholdes den 9. oktober i Lyngby.

Så sig dog noget

Kurset vil præsentere og karakterisere de stille elever og sætte fokus på de katastrofetanker, som forhindrer dem i at turde deltage aktivt i undervisningen. Du vil blive klædt på til at støtte de unge i at gå fra stille til deltagende elever. Kurset tager udgangspunkt i et skolebaseret projekt og giver dig konkrete redskaber til at bistå og facilitere det adfærdssædrende arbejde. Du vil få indblik i kognitive adfærdsværktøjer og simple coachingstrategier og få idéer til at iværksætte både individuelle og gruppebaserede forløb.

Kurset afholdes den 26. oktober i København. Kurset udbydes også som skolebaseret kursus.

SU-grundkursus for alle SU-medlemmer på gymnasierne

Gennem SU-grundkurset bliver du bevidst om din rolle som SU-medlem, og du får en grundlæggende forståelse for samarbejdsudvalgets arbejde og opgaver på en gymnasiearbejdsplads. Du får også indblik i samarbejdets muligheder og begrænsninger samt i, hvordan man kan arbejde med at styrke samarbejdet. Kurset tager afsæt i SU's hverdag i gymnasieverdenen og bygger på en høj grad af deltageraktivitet. Der vil blandt andet være gruppeøvelser, hvor du får mulighed for at afprøve og drøfte synspunkter og erfaringer fra din egen arbejdsplads.

Kurset afholdes den 30. oktober i Odense.

Stresshåndtering og personlig planlægning i arbejdslivet

Oplever du ofte utilfredshed med, hvad du når af opgaver på en arbejdsdag? Føler du dig ofte presset, stresset og tynget af for mange opgaver? Kurset henvender sig til alle, der ønsker at blive bedre til at planlægge og udnytte egne ressourcer mere målrettet. Kurset er til medarbejdere, der ønsker at forebygge stress ved at opnå overblik og styring over egne arbejdsopgaver.

Kurset afholdes den 8. november i København.

Valg til Europa-Parlamentet i 2019

Hvordan vil Europa-Parlamentet overbevise de unge om, at de skal deltage? Hvad er de store emner, der kan vise, at de enkelte partier

hver især vil noget forskelligt med Europa – skal EU være rødt, blå eller grønt? Kan en strømlinet gentagelse af 'præsident'-valgkampagnen fra 2014, hvor Europa-Parlamentet ved et kup tiltog sig magten til at udnævne formanden for Europa-Kommissionen, engagere nye vælgere, hvis EU's politiske superstjerne Margrethe Vestager ender med at gå ind i kapløbet? Vi møder en dansk europaparlamentariker på genvalg, Christel Schaldemose (S), lederen af Europa-Parlamentet i København, Annemette Vestergaard, og leder af Europa-Kommissionens kontor i Danmark, Stina Soewarta, der hver især forklarer, hvordan man vil aktivere de unge, og hvordan de senere års kriser og Brexit sætter præg på valgets temaer.

Kurset afholdes den 9. november i København.

Migration - en verden i bevægelse

Det er ambitionen på kurset at nå bag om det lidt ensformige billede i dansk debat af migration som "et problem". At nå ind til kernen bag "hvem er migranterne?" Hvorfor de tager den svære beslutning at migrere, hvordan de mødes i modtagerlandet, og hvordan de indgår i mere globale hierarkier og magtrelationer. Kurset klæder læreren på til at komme omkring såvel nutidige udviklingstendenser som generelle emner som flygtninge, papirløse migranter og expats.

Kurset afholdes den 28. november på Sjælland.

Kender du GL-E's nyhedsbrev?

Her sender vi information om aktuelle kurser. Kunne du eller din skole tænke dig at få tilsendt vores nyhedsbrev? Skriv til kursussekretær Lene Daring på ld@gl.org.

FAGFORENINGER – Før, nu og i fremtiden

GL AFHOLDER FYRAFTENSMØDER

Tag din kollega med og kombiner et spændende fagligt input med lidt lækkert til ganen og debat med kolleger fra dit lokalområde. Fyraftensmøderne er kun for GL-medlemmer og gratis. GL giver et glas vin og et let måltid. Transporten er for egen regning.

s_49

Fagforeninger var oprindeligt noget for mænd i blå kedeldragter med skruenøgler i hænderne. Men siden 1960'erne er der vokset en stærk fagbevægelse for offentligt ansatte frem i Danmark. Den høje grad af faglig organisering er temmelig unik sammenlignet med andre landes arbejdsmarkeder.

Men den danske model er også udfordret, ikke mindst for de offentligt ansatte. Under de seneste overenskomstforhandlinger blev der sat spørgsmålstegn ved, om den danske model har overlevet sig selv. Og endnu mere fundamentalt: Hvad skal vi med offentlige fagforeninger, hvis modparten bare kan true sig til rette med et politisk indgreb?

Med udgangspunkt i stikord som fællesskab, forskellighed, respekt og demokrati vil Lars K. Christensen

præsentere en kalejdoskopisk fortælling om fagbevægelsens historiske erfaringer og lægge op til diskussion om, hvad vi kan bruge fagforeninger til fremover – som individer og som samfund.

Lars K. Christensen er historiker og seniorforsker ved Nationalmuseet, hvor han især beskæftiger sig med arbejdslivets historie i det 19. og 20. århundrede. Han er medforfatter til bogen Arbejdernes historie i Danmark 1900-2000 og har senest udgivet Hvorfor er vi så flittige? – en kritisk bog om protestantisk arbejdsmoral. Lars er også leverandør af historiske perspektiver på dagens arbejdsmarked til medierne, senest i forbindelse med dette års offentlige overenskomstdrama.

Fyraftensmøde i Roskilde

GL inviterer til fyraftensmøde den 15. november 2018.

Mødet afholdes kl. 16-18.30 i Ragnarock, Museet for pop, rock og ungdomskultur, Rabalderstræde 16, 4000 Roskilde.

Fyraftensmøde i Aalborg

GL inviterer til fyraftensmøde den 20. november 2018.

Mødet afholdes kl. 16-18.30 i Comwell Hvide Hus Aalborg, Vesterbro 2, 9000 Aalborg.

Grimhedens æstetik

Gymnasieskolen har fået nyt layout. Sidste nummer af Gymnasieskolen ligner simpelt hen noget, som elever i 9. klasse har produceret, rettelse, elever i 9. klasse ville være i stand til at producere noget, der er flottere end mit fagblad. Chefredaktøren skriver i sidste nummer: "Vi vil gerne signalere endnu stærkere identitet og seriøsitet og håber, at det vil falde i læsernes smag". Her kan jeg så fortælle Morten Jest, at det gør det ikke. Sidste nummer af Gymnasieskolen har også et interview med GL-formanden, Annette Nordstrøm. Artiklen består af fem-seks forskellige fonte, der

sørger for, at hele artiklen hopper og danser foran læserens øjne, og som gør det til en irriterende øvelse over hovedet at læse artiklen. Bemærk: Jeg har ingen kommentarer til selve indholdet af Gymnasieskolen, det er udelukkende formen, der er problematisk.

Så er der også ansat en ny tegner på bladet. Det er tegninger, der er et mix af noget, der ligner væltede Lego-Duplo-klodser og smeltede/væltede bygninger i et ørkenlandskab. (Lad nu Salvador Dali om det!).

Den totale katastrofe indtræffer, da vi kommer til "GL mener" og "Brevkassen". Her mindes jeg de dårlige stenciltryk, jeg fik udleveret i folkeskolen i 1970'erne. Igen ser vi de mange forskellige skrifttyper, men nu også suppleret med en

ikke-distinkt form for blå farve, der giver det hele et amatøragtigt præg. Hvordan disse eksempler kan signalere "identitet" og "seriøsitet", det kan jeg simpelt hen ikke få øje på. Hvad er det for et rygklapper-seminar, som redaktionen har været på, der har gjort, at man har valgt at dyrke grimhedens æstetik? Har der været folkestorm på redaktionen med krav om en ny opsætning af bladet, eller synes chefredaktøren bare, at der skulle ske noget nyt?

En ting er sikker: Jeg har aldrig været i tvivl om mit medlemskab af GL - det er jeg nu. Jeg vil simpelt hen ikke finde mig i at betale penge til et blad, der er så gennemført grimt i sin opsætning.

Jan Havreland
VUC Holbæk

Svar på læserbrev

Kære Jan

Tak for din reaktion – det er altid rart med noget feedback og nogle holdninger til det, Gymnasieskolen laver. Og det er vigtigt for fremtidig evaluering og udvikling af vores produkter. Jeg er naturligvis ærgerlig over, at du er så utilfreds med det nye udseende på bladet.

Vi er tidligere blevet skudt i skoen, at Gymnasieskolen ligner et 'dameblad'. Samtidig ved vi fra medlemmerne, at de savner, at vi skiller os mere ud og problematiserer nogle af de temaer, der fylder hos gymnasielærerne.

Derfor har vi valgt at lave et nyt Gymnasieskolen, som kan noget andet end de til tider stereotype fagblade og magasiner. Vi har arbejdet med anerkendte designere og konceptudviklere, og vi har inddraget og testet vores idéer på en række læsere (forskellig alder, køn, fag mm.) undervejs. Overordnet set har der været

stor begejstring for især forside, billeder, illustrationer og den mere sort/hvide linje, som vi har valgt. Derudover er der flere, som hylder de mere teksttunge opslag.

Når det er sagt, har der været en del kritik af vores valg af skrifttype, hvor der blandes store og små bogstaver. Den kritik har vi naturligvis lyttet til og således til denne udgave foretaget nogle justeringer – med hensyn til bogstavblandingen.

Hvad de andre ting, du påpeger, angår, er smag jo en subjektiv størrelse. Jeg anerkender fuldt ud din ret til ikke at synes om Gymnasieskolens nye udseende. Vi har imidlertid fået vældig god respons fra mange sider, så det er mit håb, at du vil opretholde dit medlemskab af GL (der er mange andre gode grunde!) og måske endda med tiden vænne dig til bladets udseende.

Morten Jest
Ansvarshavende chefredaktør

FOGG's OFF!

LONDON TOAST THEATRE

VIVIENNE McKEE PRESENTS
CRAZY CHRISTMAS 2018

GLASSALEN, TIVOLI
 NOV 13TH 2018 - JAN 5TH 2019

**HERMANS,
 TIVOLI FRIHEDEN**
 JAN 9TH - JAN 12TH 2019

TICKETS: 3315 1001
 TEATERBILLETTER.DK

TEACHING MATERIAL
 AVAILABLE

**STUDENT
 TICKETS
 FROM
 KR. 40,-**

s_51

MØD OS PÅ
Facebook

Find Gymnasieskolen og Gymnasieskolernes Lærerforening på Facebook på den fælles side *Gymnasielærer*.

Rammerne om Folketingets arbejde

s_52

Fag_ Historie

Titel_ Folketinget

Forfatter_ Hanne Rasmussen

Forlag_ Gyldendal, 2018

Pris_ 349,95 kr., 239 sider

Vurdering og anmeldelse_

Benny Jacobsen

Vurdering: ★ ★ ★ ★ ☆

Flere fremstillinger af samfundsfagets historiske udvikling fremhæver, at faget har bevæget sig fra en institutionel og regelbaseret fremstilling til en dynamisk, procesorienteret og komparativ analyse. Det finder de fleste af os nok positivt. Folketinget, skrevet af Hanne Rasmussen, mangeårig medarbejder og chef

for Folketingets bibliotek, handler ikke om dagens politik, men om rammerne for Folketingets arbejde. Medlemmernes arbejdsvilkår har ændret sig drastisk de senere år, og derfor har bogen sin berettigelse.

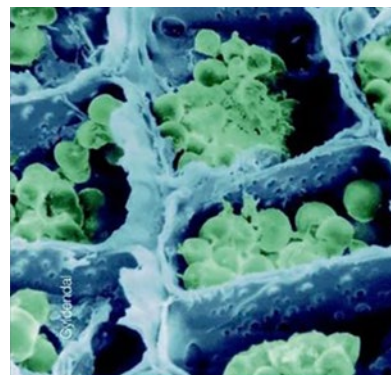
Den 28. maj 2018 var det 100 år siden, Folketinget og Landstinget flyttede tilbage til Christiansborg. Efter branden i 1884 flyttede man til en nedlagt kaserne i Fredericiagade.

Hanne Rasmussen fortæller grundigt om Folketingets tre store årlige debatter (åbnings- og afslutningsdebatterne samt finanslovsdebatten), om møderne i salen, om referaterne fra folketingsalen, om § 20-spørgsmål, om udvalgsarbejdet og ikke mindst om forligskulturen, hvor det blandt andet fremgår, at der i gennemsnit er enighed om 98 procent af udgifterne, der vedtages i den årlige finanslov.

Der er ligeledes gode afsnit om folketingsmedlemmernes vederlag, kontorfaciliteter og bistand til det parlamentariske arbejde. Ligeledes er der beskrivelser af Christiansborgs indretning og udsmykning.

Men det bedste ved bogen er næsten de mange fotos (gamle og nye) og illustrationer, der er af høj kvalitet. For eksempel er der løbende sket udvidelser af det areal, folketingsmedlemmerne og personalet råder over. Der er langt fra de nyvalgte medlemmers små kontorer til folketingssalen!

Det er bestemt ikke en lærebog, men der er mange interessante oplysninger og som sagt illustrationerne ...

Stort!

Fag_ Bioteknologi

Titel_ Grundbog i Bioteknologi

1. 2. udgave. Stx-udgave

Forfattere_ Kim Bruun,

Pia Birgitte Geertsen, Karen Helmig

Forlag_ Gyldendal

Pris_ 308 kr., 288 sider

Vurdering og anmeldelse_

Lis Ravnsted-Larsen

Vurdering_ ★ ★ ★ ★ ☆

Bioteknologi er et stort fag (kan kun læses på A-niveau). Et stort forlag har udgivet en stor bog, og der er stor tilstrømning til faget i gymnasiet.

Anden udgave af Bioteknologi er øget med ikke mindre end 40 procent målt i antal sider, så det er en stor og tung bog.

Reformen 2017 har givet mere arbejde til lærebogsforfatter, men i det her tilfælde har forfatterne haft udgangspunkt i en førsteudgave. Den har måske været produceret lidt hurtigt, men nu har man haft tid til større eftertænksomhed og

inddraget erfaringer med faget. For eksempel kaldes lipider nu lipider og ikke fedtstoffer. Isomeri er forklaret bedre, kemiske forbindelser er behandlet mere omfattende, ligesom emnet reaktionstyper. Forhold, der sikkert vil være gavnlige for de elever, der især har vanskeligt ved de kemisk orienterede dele af faget.

Nye emner er inddraget, for eksempel et interessant afsnit om forholdet mellem bønner (altså planter) og jern. Der lærte jeg noget nyt. Molekylær gastronomi kan man læse om i kapitlet om carbohydrater, og vigtigheden af målenøjagtighed er fastslået. Men ellers bærer bogen præg af at være en kraftig redigering af første udgave, hvor dog de fleste emner er suppleret. For eksempel har vinframstilling fået flere siders behandling. Desuden er afsnittet om navngivning af molekyler, som sædvanligvis volder eleverne problemer, øget med et lille afsnit om komplicerede molekyler, afsnittet om fødekæder og energistrømme er blevet forøget med tekst om mykorrhiza, og selv kapitlet om DNA og celledeling, der næsten er identisk med førsteudgaven, er blevet suppleret med afsnit om celledifferentiering og mutationer.

Illustrationer er i stor grad blevet genbrugt, men de halvdårlige er forbedret, for eksempel illustrationen af proteinsyntesen.

Bogen rummer som afslutning på hvert kapitel stadig analyse-, aktivitets- og træningsopgaver, hvor de sidste dog har fået bedre grafik. En vægtig sag (næsten et kilo) til skoletasken.

☺ **Auf Deutsch, bitte!**

Fag_ Tysk

Titel_ Los geht's! – Tekst og grammatik

Forfatter_ Mette Hermann

Forlag_ Gyldendal Uddannelse

Pris_ 190 kr., 176 sider

Vurdering og anmeldelse_

Jens Peter Jensen

Vurdering_ ★★★★★

Vores flittige tysklektor Mette Hermann er nu fremkommet med anden del af sine kommunikative gramma- og tekstbøger med titlen Los geht's! i fint parløb med forløberen "Wie geht's?", som begge lægger op til at indlære mundtlighed og skriftlighed i grundforløbet og på B- og C-niveau ud fra et kommunikativt sprogsyn. Til det formål har hun fundet 21 korte, elevvenlige ældre og moderne tekster og forsynet dem med cirka 200 øvelser, der især skal siges, besvares mundtligt og forelægges mundtligt for elevpartneren,

dog ofte ud fra en skriftlig skitse, samtidig med at hun nænsomt fører eleverne ind i de grammatiske delområder, bøjninger og ordstilling. Øvelser og tekster går fint i spænd, og der er selvfølgelig ikke kun sproglige spørgsmål, men også indholdsmæssige, som der skal tales om. Ofte afsluttes tekst og øvelser med en skriftlig sammenfatning, alt hjulpet godt på vej af Mette Hermann med vejledende formuleringer, nyttige gloser og rammende chunks. Særligt sjove øvelser finder man i de kreative skriveøvelser, hvor eleven selv skal være opfindsom og finde materialer, fotos og lignende, eller de grammatiske terningespil, hvor man skal vinde over sin partner på point. Anmelder er særligt glad for alle de opfindsomme øvelser og opgaver, som Mette Hermann har kreeret, så at der er rigeligt af arbejdsmateriale til den enkelte tekst og tysktimer. Ingen time bliver som den sidste - et meget fornemt undervisningskoncept.

☹️ Hjælp!

s_54

Fag_ Biologi, bioteknologi, matematik

Titel_ Regn med biologi

Forfattere_ Jesper Ruggaard Mebus,
Svend Erik Nielsen

Forlag_ Nucleus

Pris_ 224 kr., 152 sider

Vurdering og anmeldelse_

Lis Ravnsted-Larsen

Vurdering_ ★ ★ ★ ★ ☆

Jeg er i den lykkelige situation, at jeg har papir på, at jeg ikke forstår matematik. Jeg bestod ikke den skriftlige studentereksamen dengang. Men jeg har heldigvis haft 50 gode år siden da med mine naturvidenskabelige fag. Så konklusionen på den hændelse er, at man KAN leve et godt liv uden matematik. Men nu skal matematik ind i undervisningen i naturvidenskabelige fag i gymnasiet. Så forfattere har sat sig for at give os matematikgumpetunge lærere hjælp. Tak for det.

De biologiske emner er omfattende. Der er blandt andet omtale af populationsgenetik, Hardy-Weinberg, genetisk drift, fylogeni, enzymkinetik, fangst-gefangst for slet ikke at tale om Shannon-indeks, og der er sørme også blevet plads til omtale af Sørensen-indeks. Big data, som er det nye sort, er selvfølgelig også behandlet.

Mindst en af forfatterne er faldet i den grønlandske gryde, hvor nordlys bliver blandet, så et af eksemplerne på brug af matematik handler om de farlige små dyr: moskusokser. Måske vil der være andre eksempler

på undersøgelse af spørgsmålet om, hvorvidt en bestand er i eksponentiel vækst. Nuvel. Det er befriende, at det ikke igen skal handle om mikroorganismer, når talen er om vækst.

Forfatterne har klogelig valgt at omtale og henviser til software, som kan skaffes gratis, og bogens website har hjælp til brugen.

Siderne med tabeller og diagrammer og andet matematisk hokus-pokus er livet op med billeder med biologisk relevans. Både en tiger, en snegl og Darwin er kommet med, så siderne forekommer ikke urimeligt teksttunge.

Det var en stor glæde at se, at i hvert fald én af boksene med tips og tricks sætter spot på en hyppig fejl, som eleverne har med fra folkeskolen.

Bogen vil helt sikkert gøre nytte for eksempel i studieretningsprojekter.

Selvom min talblinde bio-geohjerne kun begriber 66,6666 procent af bogen, skal den nu alligevel have fem stjerner, for den vil helt sikkert være en god hjælp i tværfaglige sammenhænge. Der er hjælp at hente.

☺ Og godt er det!

Fag_ Religion

Titel_ Religion – kort og godt

Forfatter_ Allan Poulsen

Forlag_ Columbus

Pris_ 180 kr. 212 sider

Vurdering og anmeldelse_ Hans Jørgen B. Thomsen

Vurdering_ ★ ★ ★ ★ ★

Det er både en grundbog, en håndbog og en repetitionsbog til eksamen i religion. Bogen vil give et samlet overblik, og det drejer sig derfor om det generelle og typiske ved verdensreligioner, som de fremtræder i dag, koncentreret beskrevet. Nu er det forskellige boggenrer, som forfatteren vil samle i en, og han gør sig derfor også mange forbehold i bogens forord om sit forsøg. Nuancerne mangler begribeligvis, så læreren må i arbejde.

Lykkes det så for ham? Det synes jeg og endda rigtig godt, og det skyldes blandt andet, at han ved brug af Ninian Smarts syvpunkts-religionsmodel, der som et stramt net lægges over præsentationerne af de enkelte religioner, får skabt det ønskede overblik, der også muliggør en klar sammenligning af disse på de syv punkter. Som noget nyt i det gymnasiale religionsfag præsenteres verdensreligionernes aksiale epoke (500 f.v.t. plus/minus cirka 300 år), hvor religionerne går over og bliver frelsesreligioner, kristendom og islam ses som en videreudvikling af jødedom. Om end dette epokebegreb er

meget omdiskuteret, er det udmærket, at forfatteren introducerer det til religionsfaget.

Bogen er velskrevet i et kortfattet og præcist sprog, men af og til kan sætningsfølgerne få en noget opremsende karakter, der nok mere vil være brugbart til repetitionen, når sagen eller problemet er blevet forklaret. Med introduktionen af den aksiale epoke kunne jeg have ønsket en fyldigere redegørelse for epokens nye religiøse-etiske begreber, samt at ligheder og forskelle af disse i de forskellige religioner var blevet trukket skarpere op.

En pudsigt ting for mig er, at forfatteren mener, at man er nødt til fagligt at arbejde som 'metodisk ateist'. Jeg vil mene, det er mere korrekt at sige, at man bør arbejde som 'metodisk agnostiker'.

Bogen er god og fint anbefalet også med det meget fængede billedmateriale, et nyttigt leksikon, og på bogens hjemmeside kan man finde tjekspørgsmål til de enkelte kapitler samt præsentation af kinesisk og japansk religion.

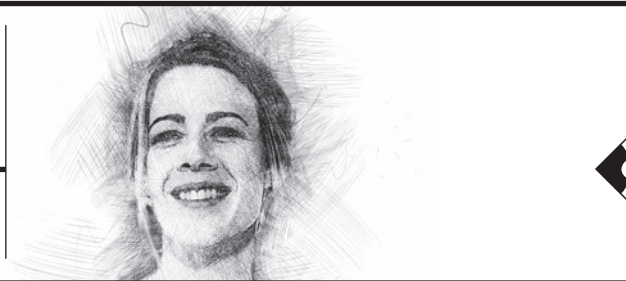
s_55

LÆS MERE PÅ

Gymnasieskolen.dk

Vores nyhedssite, hvor vi har daglige nyheder, debat og blogindlæg

Gi' os de kunstneriske- kreative fag tilbage

At skabe helstøbte mennesker og aktive medborgere i samfundet kræver, at der males med den brede pensel, og det besidder enkelte fag ikke alene, skriver kronikøren.

Malene Moesgaard Ludvigsen er cand.mag. og lektor i mediefag, musik, kommunikation og it på Aalborg Tekniske Gymnasium samt medlem af Medielærereforeningens bestyrelse. Desuden siddefagsstuderende i psykologi.

Det ligner til forveksling virkeligheden. Du oplever det både i byrummet, privaten og på nettet. Det er noget af det første, der kalder på dig, når du åbner din Facebookkonto eller Snapchat. Det er med al sandsynlighed grunden til, at du har dit tv. Og så ville du formentlig ikke streame i samme grad foruden.

Det er det audiovisuelle medie, der her er tale om. Og det er kommet for at blive!

Langt størstedelen af den kommunikation, vi er vidner til og brugere af, foregår igennem levende billeder og lyd. Og det er der en god grund til. Vi er sanselige væsener, der søger svar igennem en behandling af det oplevede, det uafprøvede og det, vi længes efter. Des mere denne bearbejdning ligner virkeligheden, desto nemmere er den at forholde sig til.

Ja, filmmediet er en indgroet del af vor tids samfund, og for flere unge er det ligefrem blevet deres primære sprog. Der laves film i alskens afskygninger; alle former, genrer og formater. Vi lever i en visualiseret og sanselig tidsalder, og det er lige akkurat dén kontekst, der gør mediefag så signifikant.

Men det er ikke kun derfor, det er vigtigt at synliggøre faget mere. For som en del af de kunstneriske og kreative fag kan mediefag noget andet. Noget, der for mig at se rækker ud over den herskende ideologi, at læring er lig slutmål. Mediefag er langt hen ad vejen et procesfag, der træner elevernes refleksive og innovative kompetencer, samtidig med at selvstændigheden, selvindsigten og idérigdommen styrkes. Nogle forhold, der er vigtige i forhold til de samfundsmæssige udfordringer, vi

At oversætte teori til praktisk kunnen, og at gøre dette i tæt samarbejde med sine medstuderende, giver ofte den allerstørste læring.

står over for i dag. Mediefags DNA er opbygget af en almindennende grundstruktur, der når omkring mangeartede facetter ved det at være studerende og menneske. Vi forholder

os ikke kun til det at være noget, men også det at være nogen. Og det i sig selv har stor værdi!

Man kan da undre sig over, hvorfor man har ment, at de kunstneriske og kreative fag skulle indskrænkes så væsentligt i den nye reform, som de er blevet. Tankevækkende, egentlig, når man tænker på, at dette er sket proportionalt med de øjensynligt triste trivselsmålinger, der indikerer, at stress og præstationspres fylder så meget mere for den studerende i gymnasieskolen i dag.

Men hvad er det så helt præcis, vi kan i mediefag? Hvad er det, der gør os så interessante? Jeg ser to væsentlige ting: vores audiovisuelle fokus og vores didaktiske/pædagogiske tilgang til undervisningen. Lad os starte med det første:

Mediefag styrker de kognitive funktioner

Den audiovisuelle form har i sagens natur en mere kompleks perceptuel signifikans end så mange andre medier – det være sig levende billeder og lyd. Det visuelle kommer i sagens natur også til udtryk i andre kunstarter som for eksempel arkitekturen, billedkunsten og fotografiet, ligesom litteraturen også har et bevægeligt tidsperspektiv, men ved alle disse medier er det auditive ikke repræsenteret. Filmmediet kan derfor, til forskel fra mange andre kunstformer, siges at være bærer af flere betydninger i én og samme repræsentationsform. Det gør det selvklart komplekst, men også meget tæt på vores perceptuelle forståelse af virkeligheden. Og sidstnævnte synes at passe nutidens menneske ret godt. Industriens store satsning på både 3D-film, computerspil og virtual reality/argumented reality vidner netop om det audiovisuelle medies popularitet.

I mediefag beskæftiger vi os med alle typer af audiovisuelle produkter.

Vi har en teoretisk/analytisk dimension og en kreativ/praktisk del, der fylder ligeligt, og som naturligt væves ind i hinanden. Her kigger vi blandt andet på filmtekniske,

Den manglende intimitet og forbindelse, som flere og flere oplever i den senmoderne verden, kan vi gennem filmmediet få mulighed for at dyrke.

filmhistoriske og fortælle-mæssige spørgsmål i relation til de socialpsykologiske, kulturelle og globale forhold, der er med til at definere vor tids digitale samfund. Dertil forholder vi os til den kommunikative kontekst, som produktet indgår i – det være sig produktions- og distributionsforhold, målgruppeanalyse og markedsføring. Men det stopper ikke her, for vores elever skal også selv skabe deres eget. En proces, der ofte er hæsbæsende, fuld af udfordringer og hvor eleven må udvise velvillighed, samarbejdsevner og selvstændighed. Selvom størstedelen af denne fase går med tilrettelæggelse, optagemæssige overvejelser og redigering, så tænker vi måske næppe så meget over den underliggende præmis, at eleverne meget ofte er i forhandling mellem virkelighed og iscenesættelse. Alt efter hvor fantasifyldt et univers, elevernes produktion tager afsæt i – eller hvad enten det er tale om fakta eller fiktion – så gælder der aldrig helt samme regler og normer i den kunstigt skabte virkelighed som i de studerendes almindelige hverdag. Denne vekslen imellem to verdener viser sig ganske givtig. For ud over at de studerende får mulighed

for at afprøve forskellige identiteter, scenarier og adfærdsmønstre, ja, så styrker det faktisk også de kognitive evner. Nyere studier har især sat fantasy orientation på dagsordenen (Giménez-Dasi et al: 2014; Thibodeau et al: 2014). At skulle indgå i forestillingslege eller fantastiske universer kræver selvsagt, at man kan skifte frem og tilbage imellem fantasi og virkelighed – switching – ligesom man i høj grad bruger sin arbejdshukommelse til at huske regler og scripts på samme niveau som tosprogede børn – der må skifte imellem to sprogsystemer og ofte forholde sig til to kulturer. Ligeledes kræver et skifte imellem to verdener også en evne til at kunne inhibere – det vil sige hæmme eller tilbageholde – de regler, der ikke er gældende i nuet. Ved at indgå i denne del af produktionsfasen opnår eleven derfor en skarp træning af de eksekutive funktioner – fællesbetegnelse for målrettede kognitive kontrolfunktioner – der er nødvendige for at kunne igangsætte formålsrettet adfærd.

Men fagets praktik indebærer også, at eleverne formår at udvikle idéer og skabe en fortælling. I denne forbindelse skal eleverne ofte designe karakterer i et fiktivt rum. Denne proces kan være med til at åbne op for et territorium, hvor eleven får mulighed for at blive klogere på sig selv. Det skyldes, at miljøbeskrivelser og karakteropbygning både kræver et stort research- og bearbejde, at eleverne forholder sig til en anden virkelighed end deres egen, og at de ikke mindst er klar til at gå i dialog med deres medstuderende om forståelsen heraf. Perioden i gymnasiet er en udviklingsperiode, hvor eleven nysgerrigt søger svar på mange af livets spørgsmål. Det er ikke sært, at det for gymnasieeleverne fylder i særlig grad, da teenageårene rummer stor grad af identitetsforvirring og deraf søgen mod det 'autentiske' selv. →

99

Det audio- visuelle medie er kommet for at blive.

Eksistentielle tematikker, som for eksempel kønsroller, kæresteforhold, seksualitet, ensomhed og mørke, er derfor helt naturligt til behandling i elevproduktionerne. Elevernes fortællinger bliver således en diakron navigation imellem modsætningsforhold, der er med til at forme og danne den enkelte – det være sig for eksempel kontinuitet versus forandring, ensartethed versus forskellighed, ageren versus passivitet. Uanset hvilke historier der fortælles, er det en proces, der tilskynder viden om, hvem vi er som mennesker. At mediefag er med til at etablere sådanne træningsområder – et gunstigt og potentielt udviklingsmiljø – styrker uden tvivl elevens selvforståelse. Og her er det ikke mindst værd at huske på, at individet faktisk er særligt veldisponeret for kognitiv indlæring til og med ungdomsårene.

Tid til fordybelse og greb om virkeligheden

En ting er, hvad der er givtigt at lære og hvordan. Noget andet er – den manglende – tid og tidens ånd. For faste holdepunkter og plads til fordybelse synes at være blevet en mangelvare i den vestlige verden. Det peger blandt andre Thomas Ziehe, Sven Brinkmann og Hartmut Rosa på (Ziehe: 2002; Brinkmann: 2008 ; Rosa: 2014). Og selvom vi ved, hvor skoen trykker, så er det ikke lige til at ændre på. Men akkurat i denne henseende mener jeg faktisk, at mediefag kan noget ganske særligt. For i mødet med filmmediets univers præsenteres vi for en art 'eksistentielt laboratorium', hvor tiden for en kort stund står stille. Den manglende intimitet og forbindelse, som flere og flere oplever i den senmoderne verden, kan vi gennem filmmediet få mulighed for at dyrke. Og mediefag giver ikke alene eleverne mulighed for genkendelighed, anerkendelse og fordybelse igennem en præsentation af mangeartede filmiske oplevelser. Det, der

ses og høres, analyseres, fortolkes og diskuteres også i det fælles oplevelsesrum; i den teoretisk/analytiske del af undervisningen. Her bringes indholdet i kontekst og er derved med til at skabe erindringsspor og erfaring - noget, som særligt socialpsykolog Hartmut Rosa pointerer mangler i det nutidige accelererende samfund. Men fordybelsen relaterer sig ikke alene til overstående. Den ligger også i fagets intensive fokus på det audiovisuelle medie. Denne fordybelse bevirker, at vi i høj grad er med til at gøre eleven digitalt reflekterende og dannet. I mediefag har vi nemlig tid og faglige evner til at give eleven en alsidig referenceramme, et skarp blik for genrer og virkemidler samt en omfangsrig og nuanceret begrebspalet. Vi får derfor afslutningsvis nogle elever, der, på et både teoretisk og praktisk niveau, forstår medierne, kender deres muligheder og begrænsninger, og som også evner at producere. For mediefag handler nemlig også om at betjene optageudstyr, forstå kompositoriske forhold, lave god lyssætning, lydarbejde og redigering.

At oversætte teori til praktisk kunnen, og at gøre dette i tæt samarbejde med sine medstuderende, giver ofte den allerstørste læring. Det er mange gange her, forståelsen falder helt på plads. Samme læring finder også sted, når eleverne skal omsætte viden fra klasserummet til det virkelige liv. Og dette sker faktisk ikke så sjældent endda, idet en del mediefagelever samarbejder med eksterne partnere om at løse reelle cases. Efterspørgslen fra erhvervslevet er generelt stigende på dette område. Det skyldes ikke mindst de sociale mediers indtog, som har gjort markedsføringen langt billigere, og den teknologiske udvikling, der har gjort det lettere at producere selv. Derfor efterspørger flere virksomheder også ansatte, der ud over deres primære arbejdsfunktion besidder

audiovisuelle skaberkompetencer og en forståelse for det audiovisuelle medie og den kommunikative kontekst, dette opererer i. I mediefag behandler vi netop disse tematikker og giver eleverne den vigtige kobling imellem teori, praksis og erhvervslevet. Karrierelæring står således også højt på dagsordenen, ligesom elevens sociale færdigheder løftes i fagets kreative/praktiske del, idet gruppe- og projektarbejde er et ikke uvæsentligt moment i vores måde at tilgå undervisningen på. De kompetencer, som eleverne tager med sig fra overstående, gør sig ikke altid synlige på eksamensbeviset. Ikke desto mindre er de eftertragtede, når eleven rammer virkeligheden. Jeg tror derfor, man gør klogt i at male med den brede pensel, hvis vi ønsker nogle helstøbte mennesker, som kan fungere som aktive medborgere i samfundet. Til dette kræves der megen viden og mangeartede erfaringer. Det ville være utopi at tro, at enkelte fag alene besad dette. Denne kronik peger derfor ikke udelukkende på en styrkelse af mediefag som fag, men på alle de kunstneriske og kreative fag som en helhed. Fag, der samlet set kan bidrage mere end positivt til gymnasieelevens udvikling, men som desværre fylder væsentligt mindre i den nye reform. ●

Kilder

Brinkmann, S. (2008). *Identitet*. Aarhus: Klim.

Giménez-Dasi, M., Pons, Francisco., Bender, P.K. (2014). *Imaginary companions, theory of mind and emotion understanding in young children*. *European Early Childhood Education Research Journal*, 1-12

Rosa, H. (2014). *Fremmedgørelse og acceleration (1. udgave, 3. oplag udg.)*. København K: Hans Reitzels Forlag.

Thibodeau, R.B., Gilpin, A.T., Brown, M.M., Meyer, E.A. (2016). *The effects of fantastical pretend-play on the development of executive functions: An intervention study*. *Journal of Experimental Child Psychology* 145, 120-138.

Ziehe, T. (2002). *Ambivalenser og mangfoldighed*. København K: Politisk revy.

MiNDEORD

Gymnasieskolen modtager mindeord.

De skal maks. indeholde 2.200 enheder inkl. mellemrum. Sendes via mail til gymnasieskolen@gl.org – se deadline i kolofonen på side 3 heri bladet eller på gymnasieskolen.dk

Steen Fiil Christensen

1950 —
2018

Lektor, cand.mag., eks-gymnasielærer på Tørring Gymnasium, gastronom, vinimportør, indehaver af Den Blå Port – og meget andet – Steen Fiil Christensen, er død. Han blev 68 år.

Jeg har kendt Steen, siden jeg som 16-årig første gang satte mine ben på Tørring Gymnasium, og han kom til at betyde rigtig meget for mig. Steen var en af de lærere, der med et forslidt udtryk gjorde en forskel. Der var flere personligheder på det gymnasium, der skød op ude på landet mellem Horsens og Vejle i 1979, som satte sig varige spor, men ingen var som Steen.

Han var en fremmed fugl, der hver dag fløj ind i sin franske bil fra Aarhus og fyldte på alle os fra Hjortvang, Aale, Give, Thyregod, Brædstrup, Nr. Snede, Hampen, Jelling og omkringliggende bygder. Vi – B-klassen – var så heldige at have ham til dansk, og han åbnede vores øjne og sind for en helt ny verden, som vi kunne fornemme faktisk betød noget for Steen. Det var ikke bare et job at være lærer, det var en metier.

Han introducerede os for litteratur, journalistik og film og gav os lyst til at se og læse mere. Vi så italiensk neorealisme, Godard, Fassbinder og Antonioni, læste Morten Nielsens digte (Steen satte særlig pris på sætningen “Jeg er cigarettens glød og jazzmusikkens rytme, hurtig, let, men med en underklang af død” fra Vi sender dansemusik om natten, kan jeg huske fra timen), og vi blev introduceret til 80'er-digter-generationen.

Steen var på samme tid moderne og dannet, streng og flegmatisk. Han var en enorm inspiration for mange af os, der bare hungrede efter viden og oplevelser. Steen var åben og humoristisk, men kunne også være hurtig på aftrækkeren og kort for hovedet. Han kunne virke skræmmende, men mest var han inspirerende og givende. Generøs.

I begyndelsen af september tog jeg et smut forbi Sjællandsgade i Aarhus, da min far var kommet på hospital i Skejby. Jeg fik at vide, at Steen lidt akut også var kommet på hospitalet. Jeg talte med ham i telefonen, og vi sms'ede om hans og min fars tilstand. Hans sidste besked lød:

“Kig forbi næste gang.” Der kommer ikke en næste gang. Vi er mange, der allerede savner dig.

Æret være Steens minde.

Olav Skaaning Andersen

Else Hermann

1952 —
2018

Den 11. august døde Else efter et svært sygdomsforløb. Hun døde i sit hjem, som hun havde ønsket. Som nære venner og kolleger har vi set hende kæmpe mod kræftsygdommen sammen med mand og datter med en beundringsværdig stædighed, sejhed og mod. Vi har i den lange og varme sommer besøgt Else og drukket både kaffe og cognac i frugttræernes skygge i den smukke have. Hun var hver gang iklædt en fin kjole, og mens snakken gik, gled sygdommen i baggrunden. På den måde bevarede Else sin værdighed til det sidste.

Else blev ansat ved Nordvestsjælland HF og VUC i 1995, hvor hun kom fra en stilling ved Fredericia

Gymnasium, som hun altid omtalte med den største respekt. Else underviste i biologi, billedkunst og mediefag, og hendes høje faglighed og store kærlighed til alle tre fag var særdeles tydelig for både kursister og kolleger, som har nydt godt af denne høje faglighed i diskussioner og samarbejde med Else, der ikke var bange for at komme med skæve og uventede indfaldsvinkler. Kursisterne skulle ikke regne med nogen kære mor, for Else stillede krav og havde høje forventninger til dem, og gevinsten heraf var tydelig til hver eneste eksamen.

På smukkeste vis kunne Else overføre fagligheden og kærligheden til sine fag til alle andre dele af livet. Hun havde et meget klart blik for det æstetiske, hvilket tydeligt kom til udtryk i de smukke kunstgenstande i hjemmets stuer og i hendes garderobe og udsøgte smykker. Men Else havde også altid fokus på det etiske både i de mellem menneskelige relationer og i forholdet mellem mennesker

og natur. Naturen og den biologiske forståelse var en selvfølgelig del af Elses hverdag, hvor hun sammen med sin mand engagerede sig i Lejre Kommunes grønne profil.

Det var Elses livsfilosofi, at omgivelser af skønhed og omtanke gør mennesker smukke. Og denne filosofi så vi alle udfolde sig ved bisættelsen i Selsø Kirke. Kirkens smukke og levende omliggende natur fandt Else ro i både før og under sygdomsforløbet, og det smukke blomsterhav i kirkerummet ville have frydet hende meget. Og hun ville ikke have frydet sig mindre over den smukke sammenkomst efter bisættelsen. Denne gang måtte hun forlade festen som den første modsat festerne i livet, hvor hun helst ville gå som den sidste.

Æret være Elses minde!

Kolleger og venner

VIL DU GERNE I KONTAKT MED DIN KOMMENDE NYE MEDARBEJDER?

Kombinér din jobannonce i magasinet Gymnasieskolen med en online jobannonce på Gymnasieskolejob.dk, et joblink på Gymnasieskolen.dk og et joblink i Gymnasieskolens nyhedsbrev som udsendes ugentligt.

På den måde får du en endnu mere effektiv og målrettet eksponering af dit stillingsopslag over for både aktive og passive jobsøgende.

Vil du vide mere – så kontakt

Rosendahls Mediaservice
Sofia Malta Velling
tlf.: 76 10 11 55 eller
e-mail: smv@rosendahls.dk

rosendahls
print · design · media

GENOPLAG

UDDANNELSESLIEDER TIL LEARNMARK GYMNASIUM HHX OG HTX

Learnmark Gymnasium HHX og HTX søger en ny uddannelsesleder. Du vil indgå i et ledelsesteam med to andre uddannelsesledere og rektor på en veldrevet uddannelsesinstitution med elevvækst.

Stillingen som uddannelsesleder ønskes besat pr. 1. januar 2019 eller snarest muligt. Som led i, at vi ansætter en ny uddannelsesleder, kaster vi nogle af boldene op i luften. Det betyder, at ikke alt er defineret på forhånd, og at dine styrker og ønsker vil indgå i, hvilke opgaver du kommer til at arbejde med. Der vil både være administrative ressourcestyringsopgaver såvel som skoleudviklingsopgaver.

Du får personaleansvar for 25-30 medarbejdere, og der er undervisning i mindre omfang.

ANSÆTTelsesVILKÅR OG LØNNIVEAU

Ansættelsen er på tjenestemandslignende vilkår. Lønsummen, der består af grundløn, tillæg, pension 18 % af grundløn inklusiv tillæg og resultatløn, forhandles i intervallet 611.000 kr. til 629.000 kr.

ANSØGNINGSFRIST

Mandag d. 29. oktober 2018. Ansøgning med referencer og relevante bilag sendes i ét samlet dokument til E: qhqv@learnmark.dk.

YDERLIGERE INFORMATION

Kontakt Sune Agger, rektor
M: 42 12 72 30 E: suag@learnmark.dk.

SE HELE JOBOPSLAGET PÅ LEARNMARK.DK/JOB

Learnmark
Horsens

s_62

SENIOR-HOBBY-JOB

Bliv lejlighedsvis rejseseleder for Riis Rejsers glade gæster

- Har du humor, let til grin og smil?
- Er du på vej til en aktiv efterløns- og senior-tilværelse?
- Har du lyst til at lede rejser og øse af din viden?
- Har du årligt måske 4, 8 eller 10 uger til rådighed til rejseselederjobbet?

...så er et lejlighedsvis rejseselederjob hos Riis Rejsers måske noget for dig. Vi søger netop nu flere herlige

rejseseledere til den kommende sæson, og måske er du interesseret.

Læs mere om jobbet på www.riisrejser.dk/soeg-rejseselederjob/ eller ring til Søren Riis på 96 64 50 11 og hør nærmere om jobbet som lejlighedsvis rejseseleder.

Vi glæder os til at høre fra dig!

riis rejser

Tlf. 70 11 47 11 • www.riisrejser.dk

Frederiksborg
Gymnasium og HF

Rektor til Frederiksborg Gymnasium og HF

Motiveres du af at skabe de bedste rammer for de kommende studenter fra Nordsjællands største gymnasium og udvikle deres fulde potentiale, så de er forberedt til en fremtid med succes? I så fald er du måske den kommende rektor for Frederiksborg Gymnasium og HF.

Om Frederiksborg Gymnasium og HF

Da skolens rektor gennem mange år går på pension til årsskiftet, søger Frederiksborg Gymnasium og HF en ny rektor til at fortsætte skolens meget positive udvikling og sikre et succesfuldt generationsskifte.

Frederiksborg Gymnasium og HF har en lang historie og baggrund i Hillerød og er med sine 1360 årselever Nordsjællands største gymnasium. Frederiksborg Gymnasium og HF er kendetegnet ved at være præget af tolerance, åbenhed, trivsel og livsglæde og arbejder aktivt med bred inddragelse af eleverne og medarbejdere i skolens beslutningsprocesser.

Organisationsplan kan ses her: www.fgc4.dk/index.php/organisation/organisationsplan

Stillingen som rektor

Rektor står i spidsen for Frederiksborg Gymnasium og HF og skal være drivkraften og garanten for, at skolens visioner og værdier forankres og videreudvikles.

I et tæt samarbejde med den øvrige ledelse skal rektor sikre, at skolen fortsat tilbyder fornuftige rammer for undervisning af høj faglig og pædagogisk kvalitet samt har det rigtige uddannelsesudbud af studieretninger og fagpakker i forhold til den øvrige udvikling i Nordsjælland på uddannelsesområdet og i forhold til den demografiske udvikling. På den baggrund skal rektor sørge for, at skolen til stadighed er veldrevet og velansøgt. Rektor er således også ansvarlig for, at skolens omdømme og tiltrækningskraft fortsat er i positiv udvikling.

Grundet gymnasiets placering, brede udbud og størrelse er skolen en helt naturlig del af uddannelsessamarbejdet i Hillerød og Nordsjælland, og den kommende

rektor skal derfor kunne løfte denne opgave udover opgaven med at udvikle, lede og drive skolen.

Faglige kvalifikationer

Det er væsentligt, at den kommende rektor har:

- Solid erfaring med ledelse i gymnasiesektoren.
- Dokumenteret erfaring ift. ledelsesmæssige og strategiske resultater i nuværende eller tidligere lederjob.
- Et godt kendskab til og viden om den politiske udvikling på ungdomsuddannelsesområdet med særligt fokus på gymnasieområdet.
- Erfaring med ledelse af ledere og af ledelsesteam.
- Erfaring med undervisning i den gymnasiale sektor.
- Relevant kandidatgrad og pædagogikum.

Personlige kompetencer

Som den kommende rektor har du helhedsforståelse, organisationsperspektiv og kan omsætte dette til strategiske initiativer og indsatser. Derudover er du:

- En dygtig kommunikator, der kan skabe og formidle en fælles fortælling.
- Lyttende, inddragende og kan skabe følgeskab.
- Troværdig og empatisk i relationer til både elever, forældre, medarbejdere og samarbejdspartnere.
- Motiveret for at skabe de bedste vilkår for de kommende generationer af gymnasieelever.

Løn- og ansættelsesvilkår fastsættes efter gældende overenskomst. Stillingen indplaceres i lønramme 38. Til stillingen er tilknyttet pension samt resultatløb.

Læs mere om Frederiksborg Gymnasium og HF på www.fgc4.dk og læs mere om stillingen i den uddybende annonce på www.mercuriurval.dk.

Alle, der på baggrund af stillingsopslaget overvejer deres interesse i stillingen, er velkomne til at kontakte Mercuri Urval ved konsulenterne Steen Vidø på telefon 2441 4060 og Mie Heinfelt på telefon 2179 6509.

Ansøgning og CV uploades på www.mercuriurval.dk (referencenummer DK-05348) senest den 29. oktober 2018 kl. 10.00. Stillingen ønskes besat pr. 1. januar 2019. Der afholdes 1. samtaler i uge 45 og 2. samtaler i uge 47. Mellem samtalerne gennemføres test, interview og referencetagning af Mercuri Urval.

It's All About People™

Mercuri Urval

s_63

GLOBAL CONTACT

STUDIEREJSER UDEN FOR EUROPA

- Kulturmøde og globalt medborgerskab
- Bo hos værtsfamilier eller på vores højskoler
- Skræddersyede programmer
- Erfarne lokale undervisere

Se priser og få inspiration:
www.globalcontact.dk/studietur
Ring 7731 0022

MELLEMFOLKELIGT
SAMVIRKE

s_64

Studierejser med indhold - en del af undervisningen

Hamburg	fra kr. 1.035,-
Berlin	fra kr. 1.110,-
Barcelona	fra kr. 1.595,-
Dublin	fra kr. 1.715,-
London	fra kr. 1.905,-
Edinburgh	fra kr. 2.015,-
Lissabon	fra kr. 2.155,-

euro tourist

Kontakt os og få et tilbud!

Vesterbro 89, 9000 Aalborg • Tlf. 98 12 70 22
info@eurotourist.dk • www.eurotourist.dk

Greenwich

Thames Barrier

ALFA TRAVEL

Sprogkurser

OL-atlet for en dag

STUDIEREJSE TIL LONDON

London er et af de mest populære studierejsemål for gymnasier, og det er ikke uden grund. I London er der alle muligheder for et spændende fagligt program og store oplevelser i fællesskab.

London fra kr. 1.798,-

-Flyrejse London t/r

-4 overnatninger på hostel inkl. morgenmad

Prisen er baseret på billigste periode i 2019. Kontakt os og få et gratis rejsetilbud til London i jeres rejseperiode!

- Studierejser med afsæt i jeres faglige mål
- Unikt udvalg af spændende programmuligheder
- Fast og erfaren kontaktperson fra start til slut
- 24/7 adgang til jeres rejsedokumenter i Alfa Gaten

ALFA TRAVEL

KONTAKT OS OG FÅ ET TILBUD TLF. 8020 8870 - INFO@ALFATRAVEL.DK

Student & Business TOURS

SPECIALIST I STUDIEREJSER

- Berlin..... fra 1195
- Edinburgh.... fra 1695
- Barcelona.... fra 1695
- Amsterdam.. fra 1895
- Krakow..... fra 1950
- Dublin..... fra 2095
- Athen..... fra 2450
- Firenze..... fra 2495
- Rom..... fra 2595
- Bruxelles.... fra 2595
- Reykjavik.... fra 3450
- New York.... fra 4995

London har det hele!

Studiebesøg indenfor:
 Historie, arkitektur, skoler,
 virksomheder, naturvidenskab,
 etnisk London, sport, kunst,
 kultur, teater og musicals

Pris inkl. fly t/r og
 4 nætter med morgenmad
 Fra København

fra kr. 1395

Levende

LONDON

fra **kr. 1595**

Kunstnernes **PARIS**

fra **kr. 1695**

Industriens vugge **MANCHESTER**

fra **kr. 1695**

Historiske **MILANO**

fra **kr. 1795**

Charmerende **GENEVE**

TLF. 7020 9160 | INFO@SBTOURS.DK | WWW.SBTOURS.DK

Skræddersyede, billige studieture til USA • **Fra kr. 4.116**

Lufthansa

- Flyv med Lufthansa & partnere til hele USA
- Flyv fra både Billund & København
- Altid gratis måltider & drikkevarer ombord

Når du køber studieturen hos BENNS, får du:

- 55 års erfaring • Lave priser • Skræddersyet produkt
- Tidsbesparelse • Hjælp til fagligheden • Egen rejsekonsulent
- 24H vagttelefon

New York Fly 7 dg./5 nt. Inkl. transport og overnatning*. Ekskl. morgenmad	4.116
Washington Fly 7 dg./5 nt. Inkl. transport og overnatning*. Ekskl. morgenmad	4.798
Boston Fly 7 dg./5 nt. Inkl. transport og overnatning*. Ekskl. morgenmad	5.398
San Francisco Fly 7 dg./5 nt. Inkl. transport og overnatning*. Ekskl. morgenmad	4.675
Miami Fly 7 dg./5 nt. Inkl. transport og overnatning*. Ekskl. morgenmad	5.687
Chicago Fly 7 dg./5 nt. Inkl. transport og overnatning*. Ekskl. morgenmad	5.060

Alle priser er FRA-pris i kr. pr. person og baseret på *overnatning på vandrehjem.

Ring på 65 65 65 63
group@benns.dk
benns.dk

BENNS

LINDHARDT OG RINGHOF UDDANNELSE

NYHED til matematik

Læs mere på
lru.dk

Kernestof - nu til både stx og hf

Kernestof Mat2 er målrettet matematikundervisningen på stx og hf-uddannelsen.

Hvert sideopslag er et lille afgrænset læringsforløb med introduktionscase, teori og øvelser.

Alle kapitler afsluttes med opgaver, som følger afsnittenes faglige progression.

Der er facitliste til alle opgaver på bogens website:
lru.dk/kernestof

Af Per Gregersen og Henrik Bindsbøll Nørregaard

Kernestof Mat2 stx: 200 sider / 245 kr.

Kernestof Mat2 hf: 196 sider / 245 kr.

Netop udkommet.

Lindhardt og Ringhof
Uddannelse
Vognmagergade 11
1148 København
www.lru.dk

Uddannelse
EGMONT